

PARLAMENTUL
ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1/2001/47
20 13 Luna 05 Ziua 31

SG

Străzaru

887 22 BP

ROMÂNIA
CURTEA DE CONTURI

Strada Lev Tolstoi nr.22-24 sector 1 cod 011948 București
Telefon: 021/307.88.18; Fax: 021/ 307.88.75
Internet: <http://www.rcc.ro> e-mail: rei@rcc.ro

CABINET PREȘEDINTE

București,

Nr. 4336 28.05.2013

CAMERA DEPUTAȚILOR
Domnului Președinte - Deputat VALERIU ZGONEA

În temeiul prevederilor art. 4 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României, republicată, vă transmitem **Sinteza Raportului de Audit al Performanței privind realizarea veniturilor și utilizarea acestora în perioada 2007-2011 la Autoritatea Națională pentru Administrarea și Reglementarea în Comunicații (A.N.C.O.M.)**, elaborată în anul 2012 de către Departamentul XI din Curtea de Conturi a României și aprobată de Plenul Curții de Conturi a României, întrunit în ședința din data de 18 aprilie 2013.

Vă rog să primiți asigurarea înaltei noastre considerații.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 61/954 CP/03.06.2013

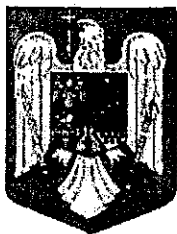
Nicolae VĂCĂROIU
Președintele Curții de Conturi a României

Nicolae Văcăroiu

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 736 din 04.06.2013

ROMÂNIA
CURTEA DE CONTURI

DEPARTAMENTUL XI

SINTEZA

RAPORTULUI DE AUDIT AL PERFORMANȚEI

privind realizarea veniturilor

și utilizarea acestora în perioada 2007 – 2011 la

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU ADMINISTRARE ȘI
REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII
(A.N.C.O.M.)**

mai 2013

Carmen Georgeta STĂNESCU
Consilier de Conturi
Șef Departament

MEMBRU AL PLENULUI CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI

CUPRINS

al Sintezei Raportului de Audit al Performanței privind realizarea veniturilor și
utilizarea acestora în perioada 2007 – 2011 la Autoritatea Națională pentru
Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM)

Cap.	Subcapitole			Titlul	Pag.
I.				INTRODUCERE. Prezentarea datelor generale despre entitatea auditată și despre acțiunea de audit al performanței	3-4
	I.1.			Prezentarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), precum și a instituțiilor similare din alte țări europene	4-13
		I.1.1.		Date referitoare la ANCOM	4-7
		I.1.2.		Contextul european în care funcționează ANCOM. Comparatie a modului de organizare și funcționare a ANCOM în raport cu celelalte autorități de reglementare europene similare.	7-10
		I.1.3.		Organisme internaționale în care România, reprezentată de ANCOM, deține calitatea de membru sau fondator	11-13
	I.2.			Date generale despre acțiunea de audit	13-14
II.				Sinteza principalelor constatări și concluzii	14-16
	II.1.			Referitor la veniturile realizate de ANCOM	14-15
	II.2.			Referitor la cheltuielile efectuate de ANCOM	15-16
III.				Constatările și concluziile auditului referitoare la obiectivele specifice ale activității auditate	17-40
	III.1.			Constatări și concluzii referitoare la modul de realizare a veniturilor	17-25
	III.2.			Constatări și concluzii referitoare la efectuarea cheltuielilor de ANCOM	25-36
		III.2.1.		În ceea ce privește cheltuielile cu resursa umană	27-28
		III.2.2.		În ceea ce privește cheltuielile pentru bunuri și servicii	28-35
			a)	Referitor la Cheltuielile cu "Deplasările"	29-30
			b)	Referitor la Cheltuielile cu "Consultanță și expertiză"	30-31

			c)	Referitor la Cheltuielile cu "Pregătirea profesională"	31
			d)	Alte cheltuieli: ► d.1.Cheltuielile cu "Protocol și reprezentare" ► d.2. Cheltuielile cu chiriile	31-35
		III.2.3.		În ceea ce privește cheltuielile de capital	36
	III.3.			Referitor la modul de utilizare a resurselor bănești din excedentele bugetelor anuale de venituri și cheltuieli	36-37
	III.4.			Referitor la fundamentarea bugetelor anuale de venituri și cheltuieli	37
	III.5.			Referitor la evoluția patrimoniului ANCOM în perioada 2007 – 2011 și la modul de administrare a acestuia	38-40
	III.6.			Concluzii referitoare la stadiul de implementare a sistemului de control intern	40
	III.7.			Concluzii referitoare la inventarierea și evaluarea patrimoniului public și privat al statului aflat în administrarea ANCOM	40
IV.				RECOMANDĂRI	41-44

ROMÂNIA
CURTEA DE CONTURI

Strada Lev Tolstoi, nr. 22-24, sector 1, cod 011948 - București

DEPARTAMENTUL XI

SINTEZA
RAPORTULUI DE AUDIT AL PERFORMANȚEI
privind realizarea veniturilor și utilizarea acestora
în perioada 2007 – 2011 la Autoritatea Națională pentru Administrare și
Reglementare în Comunicații (ANCOM)

CAP. I – INTRODUCERE - Prezentarea datelor generale despre entitatea auditată și despre acțiunea de audit al performanței

Atribuțiile Curții de Conturi privind efectuarea auditului performanței sunt prevăzute la art. 21 alin. (2) și art. 28 din Legea nr. 94/1992 *privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată. Conform acestor prevederi, Curtea de Conturi exercită auditul asupra gestiunii bugetului general consolidat, precum și asupra oricăror fonduri publice, efectuând o evaluare independentă asupra economicității, eficienței și eficacității cu care o entitate publică, un program, un proiect, un proces sau o activitate utilizează resursele publice alocate pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite.

Prin constatările și recomandările formulate cu acest prilej se urmărește diminuarea costurilor, sporirea eficienței utilizării resurselor și îndeplinirii obiectivelor propuse la nivelul programului/proiectului/procesului/activității sau entității auditate.

Auditul performanței permite Curții de Conturi să furnizeze Parlamentului, Guvernului, entităților auditate, instituțiilor interesate și

contribuabililor, rapoarte privind modul de folosire a fondurilor publice, care includ și recomandările formulate de Curtea de Conturi pentru creșterea economicității, eficienței și eficacității în utilizarea acestora.

Prezenta misiune a fost realizată în perioada 16.05 – 10.08.2012 și a avut ca temă auditarea performanței **realizării veniturilor și utilizării acestora, în perioada 2007 – 2011, la Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM).**

Misiunea de audit al performanței a fost efectuată în conformitate cu Standardele proprii de audit ale Curții de Conturi, elaborate în baza standardelor internaționale de audit.

I.1. Prezentarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), precum și a instituțiilor similare din alte țări Europene

I.1.1. Date referitoare la ANCOM

a) Modul de organizare și funcționare:

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) a fost înființată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 *privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații*, fiind definită ca *autoritate publică autonomă cu personalitate juridică, sub control parlamentar, finanțată integral din venituri proprii.*

ANCOM, cu sediul central în București, are în subordine patru direcții regionale (București, Cluj, Iași, Timiș) și oficii județene în fiecare reședință de județ.

Potrivit actului normativ de înființare, conducerea entității este asigurată de un președinte și 2 vicepreședinți, numiți de către președintele României, la propunerea Guvernului, **însă din anul 2009 (an al înființării ANCOM în actuala formă de organizare) și până în prezent, posturile de vicepreședinte nu au fost ocupate.**

b) Sursele de finanțare:

În conformitate cu prevederile art. 14 (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009, „*Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANCOM se asigură integral din venituri proprii, care provin din următoarele surse:*

- *tariful de monitorizare datorat, în conformitate cu prevederile cap. VIII¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, [...], pentru activitatea de supraveghere și control în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale, desfășurată de ANCOM;*

- **tariful de utilizare a spectrului**, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, [...];
- **tariful de utilizare a resurselor de numerotație**, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 [...];
- **donatii, legate și sponsorizări în condițiile legii;**
- **credite interne și externe contractate în condițiile legii;**
- **alte venituri ce se pot realiza în condițiile legii”.**

c) Funcțiile ANCOM:

Prin actul normativ de înființare (OUG nr. 22/2009) s-a prevăzut că ANCOM are următoarele funcții:

- **de punere în aplicare a politicii și strategiei sectoriale** elaborate de Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (actualul Minister pentru Societatea Informațională) în domeniul comunicațiilor electronice, comunicațiilor audiovizuale și al serviciilor poștale, în special prin emiterea reglementărilor sectoriale secundare în domeniu, reglementarea activităților în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale, prin adoptarea și implementarea de decizii cu caracter normativ și individual, precum și de proceduri funcționale, operaționale și financiare prin care se pun în aplicare politicile în domeniu, de urmărire și control al respectării acestora;
- **de administrare și de gestionare a resurselor limitate din domeniul comunicațiilor**, prin care planifică, alocă, urmărește și evaluează utilizarea acestora pentru punerea în aplicare a politicilor în domeniu prin:
 - **administrarea spectrului radio** prin planificarea, atribuirea, alocarea benzilor de frecvențe, asignarea și monitorizarea frecvențelor radio din benzile de frecvențe cu utilizare neguvernamentală, precum și coordonarea la nivel național a gestionării frecvențelor radio în conformitate cu Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvență (TNABF) și cu acordurile internaționale la care România este parte;
 - **gestionarea eficientă a benzilor de frecvențe radio cu atribuire neguvernamentală** în conformitate cu TNABF, prin alocarea și/sau asignarea frecvențelor radio, în scopul asigurării unei utilizări raționale și eficiente a acestora;
 - **administrarea și alocarea resurselor de numerotație și a resurselor tehnice asociate** pentru rețele și servicii de comunicații electronice, inclusiv prin elaborarea Planului național de numerotație (PNN) și a altor planuri în acest sens;
 - **gestionarea resurselor de numerotație la nivel național**, în vederea utilizării raționale și eficiente a acestora;
 - **administrarea și gestionarea altor resurse limitate în domeniul comunicațiilor electronice.**

- **de reglementare a activităților în domeniul comunicațiilor electronice, comunicațiilor audiovizuale și al serviciilor poștale**, prin adoptarea și implementarea de decizii cu caracter normativ și individual, precum și de proceduri funcționale, operaționale și financiare, prin care se pun în aplicare politicile în domeniu, de urmărire și control al respectării acestora;
- **de elaborare și adoptare de norme specifice în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale**;
- **de reprezentare în organismele și organizațiile naționale, regionale și internaționale**, ca autoritate de stat pentru domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale, precum și de comunicare cu acestea;
- **de colaborare și comunicare** cu celelalte structuri ale administrației publice, cu societatea civilă și cu cetățenii, precum și cu furnizorii de rețele și de servicii în domeniul comunicațiilor electronice, comunicațiilor audiovizuale și al serviciilor poștale;
- **de organ de decizie în soluționarea litigiilor** dintre furnizorii de rețele și de servicii în domeniul comunicațiilor electronice, în scopul asigurării liberei concurențe și al protecției intereselor utilizatorilor pe piețele acestor servicii;
- **de supraveghere și control al respectării** de către utilizatorii resurselor limitate a obligațiilor ce le revin potrivit legii și actelor administrative prin care au dobândit dreptul de a le utiliza;
- **de elaborare de proceduri și norme cu caracter tehnic specifice activității ANCOM**;
- **de supraveghere a pieței echipamentelor radio și echipamentelor terminale de telecomunicații**;
- **de control** pentru îndeplinirea cerințelor esențiale de compatibilitate electromagnetică și de utilizare eficientă a spectrului radio.

d) Istoricul entității:

Până la înființarea, în anul 2009 (în baza OUG nr. 22/2009), a **Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM)**, au funcționat mai multe entități predecesoare, respectiv: **Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații (ANRC)**, **Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației (ANRCTI)** și **Autoritatea Națională pentru Comunicații (ANC)**, care aveau atribuții în domeniul specific, astfel:

➤ În anul 2002 s-a înființat **Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații (ANRC)** (în baza OUG nr. 79/2002), ca instituție publică cu personalitate juridică în subordinea Guvernului, finanțată integral din venituri extrabugetare, cu rolul de a pune în aplicare politica națională în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale;

➤ În anul 2006 ANRC s-a reorganizat (în baza OUG nr. 134/2006) sub denumirea de **Autoritatea Națională pentru**

Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației (ANRCTI);

➤ În anul 2007 ANRCTI a preluat (în baza OUG nr. 25/2007) de la Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației (care s-a desființat) atribuțiile specifice în domeniul radiocomunicațiilor, comunicațiilor audiovizuale, echipamentelor radio și echipamentelor terminale de comunicații electronice, inclusiv din punct de vedere al compatibilității electromagnetice;

➤ În septembrie 2008 (în baza OUG nr. 106/2008), prin reorganizarea ANRCTI, s-a înființat **Autoritatea Națională pentru Comunicații (ANC)**, sub coordonarea primului-ministru;

➤ În martie 2009 (în baza OUG 22/2009), ANC s-a reorganizat ca autoritate publică autonomă cu personalitate juridică, *sub control parlamentar*, cu denumirea actuală – **Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM)**, având ca rol punerea în aplicare a politicii naționale în domeniul comunicațiilor electronice, comunicațiilor audiovizuale și al serviciilor poștale, inclusiv prin reglementarea pieței și reglementarea tehnică în aceste domenii.

I.1.2. Contextul european în care funcționează ANCOM .- Comparatie a modului de organizare și funcționare a ANCOM în raport cu celelalte autorități de reglementare europene similare

Data fiind natura transnațională a serviciilor de telecomunicații, Uniunea Europeană a elaborat un prim pachet legislativ în anul 1998, revizuit în 2002 și 2009, menit să creeze un *cadru armonizat* pentru sectorul de comunicații electronice, de reglementare a rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, să crească competitivitatea pieței unice, să diminueze barierele la intrarea pe piață, dar și să asigure o protecție mai mare a drepturilor utilizatorilor.

Pentru a veghea la îndeplinirea acestor obiective, legislația europeană prevede *înființarea autorităților naționale de reglementare în comunicații (ANR)*, a căror activitate trebuie să respecte o serie de **principii**, respectiv: **independența** (față de actorii de pe piață, față de alte organisme ale statului, independența financiară), **imparțialitatea și transparența**.

Astfel, legislația UE în domeniul comunicațiilor electronice a determinat o organizare similară a ANR-urilor europene, astfel:

**Situație comparativă a organizării și funcționării
autorităților naționale de reglementare în comunicații din spațiul european**

Țara	Autoritatea	Domenii de responsabilitate				Finanțare	Raportează către:
		reglem. piețelor	admin. spectru	poșta	alte sectoare*		
1) Austria	Rundfunk und Telekom Regulierungs-GmbH (RTR)	X	X	X		75% resurse proprii + 25% buget de stat	Parlament + Ministru
2) Belgia	Institut Belge des Services Postaux et de Télécommunications (BIPT)	X	X	X	X	Resurse proprii: licențe spectru radio + taxa telecom	Ministru + Parlament
3) Bulgaria	Communications Regulation Commission (CRC)	X	X	X	X	Resurse proprii	Președintele țării + Parlament + Consiliu de miniștri
4) Cehia	Český telekomunikační úřad (CTU)	X	X	X	X	Resursele bugetare ale autorității provin dintr-o linie bugetară separată a bugetului de stat.	Guvern + Parlament
5) Cipru	Office of the Commissioner of Electronic Communications and Postal Regulation (OCECPR)	X			X	Resurse proprii provenite 90% din sectorul comunicațiilor electronice și 10% din sectorul poștal.	Președintele țării + Parlament + Consiliu de miniștri
6) Danemarca	Telestyrelsen - National IT and Telecom Agency (NTA)	X	X	X	X	Bugetul de stat	Ministru
7) Estonia	Konkurentsiamet (ECA)	X		X	X	Bugetul de stat	Ministru
8) Finlanda	Viestintävirasto Kommunikationsverket (FICORA)	X	X	X	X	94% Resurse proprii + 6% buget de stat	Ministru
9) Franța	Autorité de Régulation des Communications électroniques et des Postes (ARCEP)	X	X	X		100% buget de stat	Parlament + Guvern
10) Germania	Bundesnetzagentur (BNetzA)	X	X	X	X	Buget de stat + contribuții ale operatorilor și taxe	Parlament
11) Grecia	National Telecommunications and Post Commission (EETT)	X		X		Resurse proprii	Parlament
12) Irlanda	Commission for Communications Regulation (COMREG)	X	X	X		Resurse proprii	Minister
13) Italia	Autorità per le garanzie nelle	X	X	X	X	Resurse proprii	Parlament

Țara	Autoritatea	Domenii de responsabilitate				Finanțare	Raportează către:
		reglem- pietelor	admin- spectru	posta	alte sectoare*		
	comunicazioni (AGCOM)						
14) Letonia	Sabiedrisko pakalpojumu regulesanas komisija (SPRK)	X	X	X	X	Resurse proprii	Minister
15) Lituania	Ryšių reguliavimo tarnyba (RRT)	X	X	X		Resurse proprii	Parlament și Guvern
16) Luxembourg	Institut Luxembourgeois de Régulation (ILR)	X	X	X	X	Resurse proprii	Minister
17) Malta	Malta Communications Authority (MCA)	X	X	X		Resurse proprii	Minister
18) Olanda	Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA)	X		X		Resurse proprii	Minister
19) Portugalia	Autoridade Nacional de Comunicações (ANACOM)	X	X	X		Resurse proprii	Minister și Parlament
20) Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	Office of Communications (Ofcom)	X	X	X	X	Resurse proprii și buget de stat	Parlament
21) ROMÂNIA	Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM)	X	X	X	X	Resurse proprii	Parlament
22) Slovacia	Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (TELEOFF) Autoritate a adm. de stat.	X	X			Bugetul de stat (prin ministerul de resort)	cooperează cu Ministerul de resort
23) Slovenia	Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (APEK) Autoritate independentă de reglementare.	X	X	X	X	Activități non-profit + excedentul se depune la Bugetul de stat (resursele proprii sunt depuse la buget de stat, excedentul întorcându-se la autoritate)	raportul anual aprobat de Guvern și verificat de Adunarea Generală a Republicii
24) Spania	Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones (CMT) Organism public de reglementare, independent	X			X	Resurse proprii: tarif de monitorizare (procent din cifra de afaceri), taxe.	Minister și Parlament
25) Suedia	Post- och Telestyrelsen (PTS) Autoritate publică.	X	X	X		Resurse proprii (taxe) și parțial (doar pentru servicii destinate persoanelor cu dizabilități) de la buget.	Ministerul Energiei, Industriei și Comunicațiilor
26) Croația	Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) Autoritate publică independentă	X	X	X		Resurse proprii: tarif de monitorizare (procent din cifra de afaceri), taxe.	Parlament

Țara	Autoritatea	Domenii de responsabilitate				Finanțare	Raportează către:
		reglem. piețelor	admin. spectru	poșta	alte sectoare*		
	autonomă și non-profit.						
27) Elveția	Commission fédérale de la communication/Office fédéral de la communication (OFCOM)					Resurse proprii + Bugetul de stat.	Guvern (Consiliul Federal)
28) Islanda	Póst- og fjarskiptastofnun (PTA) Autoritate independentă.	X	X	X		Resurse proprii : taxe (operaționale, spectru, numerotație)	coordonată de Ministerul Afacerilor Interne
29) Norvegia	Post- og teletilsynet (NPT)	X	X	X		Resurse proprii	Minister
30) Turcia	Telekomünikasyon Kurumu (TK)	X	X			Resurse proprii : tarif de monitorizare (procent din cifra de afaceri), taxe	Consiliul de Miniștri și Parlament

* concurență, audiovizual, energie, transport, alimentare cu apă etc.

Din datele prezentate în tabel se observă următoarele:

➤ **referitor la domeniile de responsabilitate ale ANR-urilor europene:**

- majoritatea dețin atribuții în toate cele trei domenii respectiv domeniul reglementării piețelor, gestionării spectrului, poșta, iar unele dintre ANR-uri au și alte sectoare între domeniile de responsabilitate;
- în puține cazuri, administrarea spectrului sau reglementarea serviciilor poștale este realizată de instituții separate (Cipru, Slovacia, Spania, Turcia).

Există state europene care au înființat ANR-uri, care reglementează atât sectorul comunicațiilor electronice, cât și pe cele de transport, energie, audiovizual sau alte servicii publice etc.

➤ **modul diferit de raportare, respectiv sub controlul/coordonarea cărei instituții funcționează și îi raportează,**

➤ **un alt aspect este reprezentat de forma de finanțare, iar din acest punct de vedere se observă că:**

- în majoritatea statelor finanțarea este asigurată din **resurse proprii** (în această categorie intră și ANCOM din România), utilizând mecanisme precum tariful de monitorizare și alte taxe, asigurându-se astfel independența financiară cerută de legislația europeană;
- există și state în care finanțarea ANR-urilor este asigurată **exclusiv** de la **bugetul de stat**, dar și state în care ANR-urile au o **finanțare mixtă**.

I.1.3. Organisme internaționale în care România, prin ANCOM, deține calitatea de membru sau fondator

a) Grupul Reglementatorilor Europeni pentru Rețele și Servicii de Comunicații Electronice (BEREC) și Grupul Reglementatorilor Independenți (IRG)

a.1.) Grupul Reglementatorilor Independenți (Independent Regulators Group - IRG) a fost constituit în anul 1997, ca grup al autorităților de reglementare în comunicații, pentru a schimba puncte de vedere cu privire la chestiuni de interes comun cum ar fi: interconectarea, serviciul universal, precum și alte probleme legate de reglementarea și dezvoltarea pieței telecomunicațiilor. *România a devenit membru cu drepturi depline al acestui organism în luna februarie 2004. IRG are în acest moment 34 de state membre.*

*IRG este în prezent condus de un **Comitet Director**, care îl asistă pe Președintele BEREC/IRG în activitățile sale.*

a.2.) Grupul Reglementatorilor Europeni pentru Comunicații Electronice (Body of European Regulators for Electronic Communications - BEREC) a fost înființat prin Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului Nr. 1211/2009. Membrii BEREC sunt, în mod exclusiv, reglementatori din statele membre ale UE, iar statele membre EFTA și cele în curs de aderare participă în calitate de observatori. BEREC reprezintă un organism independent pentru analize, dezbateri și consultare în domeniul reglementării comunicațiilor electronice, fiind o interfață între autoritățile de reglementare din Statele Membre ale UE și Comisia Europeană în vederea dezvoltării pieței interne a rețelelor și serviciilor de comunicații electronice. Rolul său este de a asista și de a consilia Comisia și de a contribui la aplicarea uniformă a acquis-ului comunitar în domeniul comunicațiilor electronice.

Președinția BEREC/IRG este asigurată pe rând de autoritățile de reglementare, pentru un mandat de câte un an. Conducerea efectivă este asigurată de un "Board", format din președinții anterior, prezent și următor și doi vicepreședinți suplimentari: *anterior* – Ofcom Regatul Unit, *prezent* – RTR Austria, *următor* – EETT Grecia. *România intenționează să obțină președinția după Grecia.*

b) Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor (UIT), principala agenție a Organizației Națiunilor Unite specializată în comunicații și tehnologia informației și forul mondial căruia se pot adresa administrațiile și sectorul privat pentru sprijin în dezvoltarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice. Asemenea ONU, UIT își are sediul la Geneva. Rolul său este de a extinde beneficiile comunicațiilor și tehnologiei informației în toate regiunile lumii.

*În prezent **UIT are 191 de state membre** - reprezentate de guverne și autorități de reglementare - și peste 700 de membri din sectorul industriei, din*

rândul operatorilor de rețele, producătorilor de echipamente, asociațiilor, institutelor de cercetare și învățământ, precum și al altor organizații regionale și internaționale din domeniu. **România este membru fondator al UIT, ANCOM reprezentând Administrația la categoria Reglementatori.**

Finanțarea UIT se face prin contribuții ale administrațiilor membre. Pentru perioada 2008-2009 valoarea unei contribuții a fost de 318.000 CHF. Fiecare stat își alege în mod liber categoria din care dorește să facă parte și, implicit, numărul aferent de unități.

Uniunea funcționează pe baza actelor sale fundamentale – Convenția și Constituția UIT –, care sunt adoptate de Conferința Plenipotențiarilor și stabilesc un cadru global și cu caracter obligatoriu pentru telecomunicațiile la nivel mondial, structura Uniunii, precum și activitățile de promovare a sectorului.

c) Uniunea Poștală Internațională (UPU), organizație specializată a Organizației Națiunilor Unite, fiind principalul forum de cooperare între structurile și persoanele interesate din sectorul poștal, cu scopul de a asigura o rețea internațională de produse și servicii moderne și de a dezvolta comunicarea socială, culturală și comercială prin operarea eficientă a serviciilor poștale.

Această organizație interguvernamentală are rol consultativ, de mediere și de asistență tehnică; stabilește normele privind schimbul internațional de trimiteri poștale și face recomandări referitoare la dezvoltarea sistemului de corespondență la nivel mondial și îmbunătățirea calității serviciilor poștale oferite clienților, la nivel mondial. UPU nu intervine în chestiuni care privesc domeniul intern al serviciilor poștale naționale, care sunt de competența exclusivă a statelor membre.

UPU s-a înființat în anul 1875 prin semnarea Tratatului de la Berna, România fiind unul dintre statele semnatare. În prezent, UPU, a doua ca vechime după UIT, este formată din 191 de țări membre.

d) Conferința Europeană a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații (CEPT), organizație europeană interguvernamentală cu atribuții în domeniile telecomunicațiilor și serviciilor poștale, ale cărei activități includ cooperarea pe probleme comerciale, operaționale, de reglementare, tehnice și de standardizare. CEPT este în același timp o organizație independentă, care cooperează cu Uniunea Europeană, cu Asociația Europeană a Liberului Schimb, precum și cu alte organizații interguvernamentale relevante în domeniul serviciilor poștale, respectiv al comunicațiilor electronice.

CEPT a fost înființată în 1959 prin Acordul privind înființarea Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații și are în prezent un număr de 48 de membri.

e) Rețeaua Francofonă pentru Reglementare în Telecomunicații (FRATEL)

Rețeaua FRATEL a fost creată de către reglementatorii de telecomunicații pentru a stabili și a întări schimburile și colaborarea dintre țările care au ca punct comun *cultura și limba franceză*.

Rolul său este de a promova schimbul de informații și de a contribui, în cel mai înalt grad posibil, la eforturile de formare a unei coordonări și cooperări tehnice între membrii săi, astfel încât să se găsească în comun răspunsuri la toate chestiunile referitoare la reglementările din sectorul telecomunicațiilor.

Rețeaua FRATEL a fost *înființată la 28 octombrie 2003* și are în prezent 54 de membri, *România fiind reprezentată de ANCOM*.

I.2. Date generale despre acțiunea de audit

I.2.1. Obiectivele auditului:

Obiectivul principal: Analizarea performanței activității de realizare a veniturilor și a economicității, eficienței, eficacității în efectuarea cheltuielilor de către ANCOM în perioada 2007-2011.

Obiectivele specifice:

► ***Analiza modului de fundamentare și de realizare a veniturilor operaționale ale ANCOM, respectiv:***

- ✓ Veniturile din tariful de utilizare a spectrului de frecvențe radio;
- ✓ Veniturile din tariful de utilizare a resurselor de numerotație;
- ✓ Veniturile din tariful de monitorizare.

► ***Analiza modului de utilizare a resurselor umane, materiale și financiare din punct de vedere al eficienței, eficacității și economicității:***

- ✓ Modul de organizare și realizare a activității de personal, efectuarea cheltuielilor cu resursa umană;
- ✓ Modul de fundamentare și efectuare a cheltuielilor cu bunurile și serviciile;
- ✓ Modul de fundamentare a cheltuielilor de capital, respectarea prevederilor legale referitoare la achizițiile publice și la efectuarea plăților în baza contractelor încheiate;
- ✓ Modul de efectuare a cheltuielilor pentru rambursarea creditelor;
- ✓ Modul de utilizare a resurselor bănești din excedentele bugetelor anuale de venituri și cheltuieli.

► ***Analiza evoluției patrimoniului ANCOM în perioada 2007-2011 și a modului de administrare a acestuia:***

- ✓ Modul de asigurare a integrității și integralității patrimoniului entității în urma operațiunilor de predare-preluare realizate cu ocazia reorganizărilor instituționale;

- ✓ Evoluția situației patrimoniale a bunurilor de natura activelor fixe și modul de reflectare a acestora în evidența contabilă;
- ***Influența cadrului legal specific asupra desfășurării activității entității auditate în condiții de eficacitate, economicitate și eficiență.***

1.2.2. Criteriile și metodologia de audit

Criteriile de audit utilizate pentru evaluarea performanței

Ținând seama de importanța domeniului în care ANCOM își desfășoară activitatea, în procesul selectării criteriilor de audit s-a avut în vedere atât interesul Parlamentului, cât și al contribuabililor în legătură cu administrarea corespunzătoare de către ANCOM a fondurilor publice provenite în principal din tarifele percepute de la furnizorii de comunicații electronice și reținute ca venituri proprii de către entitatea auditată.

Criteriile de audit au fost selectate din următoarele surse:

- ✓ Actele normative de organizare și funcționare a ANCOM și a instituțiilor predecesoare (IGCTI, ANRCTI, ANC), precum și legislația specifică domeniului;
- ✓ Titlurile de creanță emise de ANCOM în vederea realizării veniturilor din tarife;
- ✓ Contractele încheiate de ANCOM cu terții;
- ✓ Referințe obținute prin analizarea evoluției în perioada 2007-2011 a unor indicatori economico-financiarți specifici activității auditate, înscrși în situațiile financiare încheiate de ANCOM sau instituțiile predecesoare în perioada 2007-2011.

Metodologia de audit a cuprins ca principale ***proceduri de audit utilizate pentru colectarea, analizarea și interpretarea probelor de audit***: observarea directă, examinarea documentelor, interviurile structurate și nestructurate, machetele și chestionarele, analizele comparative în vederea examinării evoluției unor indicatori, analiza nivelului de îndeplinire a obiectivelor.

În cadrul acțiunii de audit au fost colectate, sintetizate, analizate și interpretate probe de audit: fizice, verbale, documentare, analitice.

CAP. II. Sinteza principalelor constatări și concluzii

II.1. Referitor la veniturile realizate de ANCOM

Prin legislația care reglementează funcționarea ANCOM (OUG nr. 22/2009) s-a prevăzut că în domeniul său de activitate intră administrarea spectrului de frecvențe radio și resursele de numerotație, care sunt **resurse limitate din domeniul comunicațiilor, aflate în proprietatea publică a**

statului și monitorizarea benzilor de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală.

În virtutea dreptului de administrare a acestor resurse, instituției (ANCOM) i s-a prevăzut *dreptul de a încasa de la diferiții utilizatori un tarif de utilizare a spectrului și, respectiv, un tarif de utilizare a resurselor de numerotație, precum și un tarif de monitorizare, iar veniturilor obținute din aceste tarife le-a fost atribuit caracterul de venituri proprii ale ANCOM prin voința legiuitorului din România și nu în urma unor impuneri ale legislației comunitare, valoarea acestora rămânând la dispoziția ANCOM cu dreptul de reportare de la un an la altul.*

Astfel, în perioada 2007-2011, **veniturile proprii anuale încasate** de către ANCOM din tarife s-au situat la un nivel cuprins între **205.837 mii lei** (în 2007) și **225.734 mii lei** (în 2011).

La aceste **venituri anuale** s-au adăugat **sumele reportate** rămase neutilizate la finele anilor anteriori astfel că, pentru anul 2011 instituția a avut disponibilități totale în sumă de **652.592 mii lei**, cca. 144 mil. euro (la cursul BNR de 4,5396 lei/euro la data de 10.08.2012), iar după efectuarea cheltuielilor, la 31.12.2011 au rămas la dispoziția ANCOM resurse financiare în sumă totală de **426.979 mii lei** (din care depozite la Trezoreria Statului în sumă de 291.141 mii lei).

În cadrul tarifelor percepute de ANCOM, **tariful de utilizare a spectrului deține cea mai mare pondere** (aproximativ 90% din veniturile încasate).

Începând cu anul 2010, entitatea auditată nu a mai perceput **tariful de monitorizare**, deși acesta era impus ca o obligație legală pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.

Având în vedere cele prezentate mai sus, precum și faptul că **legislația comunitară europeană nu obligă la folosirea tarifelor de utilizare a spectrului și de utilizare a resurselor de numerotație** doar pentru finanțarea Autorității de Reglementare în Comunicații, se impune analiza oportunității menținerii în continuare a destinației de venituri proprii ale ANCOM pentru cele două categorii de tarife în integralitatea lor sau reglementarea acestora ca venituri ale bugetului de stat, în totalitate sau parțial.

Contextul general al realităților economico-sociale generate de recesiunea economică justifică analiza acestei oportunități, mai ales că situația financiară a ANCOM este foarte bună.

În acest sens, la fundamentarea și realizarea veniturilor proprii ale ANCOM trebuie prevăzute și constituite, în primul rând, **veniturile din tariful de monitorizare destinate exclusiv pentru finanțarea cheltuielilor proprii**, urmând ca **veniturile din tariful de utilizare a spectrului și tariful de utilizare a resurselor de numerotație, precum și veniturile din alte surse, să fie utilizate în completare, pentru acoperirea deficitului de finanțare a activității ANCOM.**

II.2. Referitor la cheltuielile efectuate de ANCOM

Cadrul normativ actual reglementează dreptul ordonatorului principal de credite al ANCOM de a dispune în mod independent cu privire la modul de utilizare a sumelor provenite din tarife, astfel că poate apărea riscul cheltuirii neeconomice a resurselor financiare ale instituției.

Cheltuielile totale ale ANCOM au înregistrat o evoluție anuală constant ascendentă, astfel că au crescut de la 135.769 mii lei în anul 2007, pentru susținerea activității proprii, la **225.007 mii lei** în anul 2011 (cca. **50 mil. euro** la cursul BNR de 4,5396 lei/euro la data de 10.08.2012).

Întrucât ANCOM dispune de disponibilități bănești importante, pe lângă cheltuielile pentru dotarea cu echipamente și sisteme tehnice specifice domeniului de activitate, de monitorizare și control al operatorilor din domeniul comunicațiilor electronice, au fost realizate și o serie de **cheltuieli pentru îmbunătățirea imaginii și a condițiilor de muncă a salariaților proprii**, cum ar fi:

- achiziționarea de **sedii noi** pentru Direcțiile Regionale și Oficiile Județene (**16 sedii noi, construcție plus teren, în perioada 2007 – 2011**), astfel că numărul de sedii existent la 31.12.2011 în proprietatea ANCOM a ajuns la 51, având o valoare de inventar în sumă de 51.375 mii lei - aproximativ 12 mil. euro, - iar terenurile aferente acestor sedii înregistrau o valoare de 6.506 mii lei, aproximativ 1,5 mil. euro, în condițiile în care există 41 de Oficii județene, care în mai mare parte dețineau deja sedii, dar sub formă de apartamente, iar numărul mediu de salariați ai Oficiilor județene este de 3 persoane;

- înființarea și menținerea unui **parc auto numeros** format în principal din "autoturisme de serviciu" la **31.12.2011 existau 150 autoturisme de serviciu** pentru salariați - în condițiile în care numărul total de personal era de 610 persoane, din care 131 cu funcții de conducere, la care se adaugă un număr de 38 de autovehicule tip laborator utilizate în activitatea de monitorizare și control. Ultima achiziție de autoturisme a fost demarată și finalizată până în luna aprilie 2008.

- efectuarea unor **cheltuieli semnificative de protocol și de deplasare** cu ocazia participărilor sau organizării de către instituție a unor conferințe/congrese ale organismelor internaționale din acest domeniu (de exemplu, cu ocazia participării în anul 2010 la Conferința Plenipotențiarilor Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT) la Guadalajara - Statele Unite Mexicane, ANCOM a efectuat cheltuieli totale de 852 mii lei pentru susținerea unei delegații de 30 persoane, iar cu ocazia Adunării Generale a Grupului Reglementatorilor Europeni pentru Comunicații Electronice (BEREC), organizată de ANCOM în anul 2011 la București, au fost efectuate cheltuieli în sumă totală de 407 mii lei).

Având în vedere cele prezentate mai sus, conducerea ANCOM nu a urmărit în unele cazuri respectarea cu prioritate a principiilor impuse instituțiilor publice de prevederile legale, conform cărora "*Persoanele care*

gestionează fonduri publice sau patrimoniul public au obligația să realizeze o bună gestiune financiară prin asigurarea legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public”.

De menționat că în perioada 2007-2012, din excedentele bugetare înregistrate de entitate, au fost efectuate plăți în sumă totală de 578.440 mii lei pentru activități din afara ariei de responsabilitate a ANCOM, respectiv:

✓ Plăți pentru Sistemul național unic pentru apeluri de urgență – 112, în sumă totală de 449.440 mii lei,

✓ Plăți către Ministerul Apărării Naționale, în sumă de 129.000 mii lei, conform OUG nr. 11/2012 privind stabilirea unor măsuri pentru eliberarea benzilor de frecvențe radio 830-862 MHz, 1747,5-1785 MHz, 1842,5-1880 MHz și 2500-2690 MHz.

CAP. III. Constatările și concluziile auditului referitoare la obiectivele specifice ale activității auditate

Situația economico-financiară a entității

Situația principalelor elemente patrimoniale reflectate în Bilanțul contabil al ANCOM în perioada 2007-2011 se prezintă astfel:

- mii lei -

	2007	2008	2009	2010	2011
TOTAL ACTIVE, din care:	419.938	535.399	590.270	652.942	670.948
Active necurente, din care:	143.100	164.559	150.562	168.606	196.347
Active fixe necorporale	8.992	6.930	3.022	3.371	16.893
Instalații tehnice, mijloace de transport, mobilier, aparatură birotică și alte active corporale	70.293	119.429	105.634	102.086	116.155
Terenuri și clădiri	63.760	38.145	41.867	63.109	63.260
Investiții pe termen lung	55	55	39	39	39
Active curente, din care:	276.838	370.840	439.707	484.336	474.600
Stocuri	4.829	5.189	5.348	5.668	5.987
Creanțe curente	16.685	14.313	13.457	14.606	17.200
Disponibilități bănești	255.262	305.011	379.843	426.859	426.979
Cheltuieli în avans	62	46.328	41.059	37.203	24.434
TOTAL DATORII, din care:	31.258	168.701	147.542	129.376	93.497
Datorii necurente, din care:	24.668	131.482	104.309	81.140	41.073
Împrumuturi pe termen lung	24.206	131.136	104.309	81.140	41.073
Datorii curente, din care:	6.590	37.218	43.234	48.236	52.424
Împrumuturi pe termen lung de plătit în exercițiul curent	1.944	32.502	34.773	41.487	43.272
REZULTATUL PATRIMONIAL	56.950	28.710	75.744	63.328	48.831

Situația încasărilor și a plăților conform datelor prezentate în Conturile de execuție bugetară încheiate în perioada 2007 – 2011, se prezintă astfel:

- mii lei -

Nr. crt.	DENUMIRE INDICATOR	2007	2008	2009	2010	2011
I.	VENITURI TOTALE (ÎNCASĂRI), din care:	205.837	227.113	269.670	255.379	225.734
1.	Venituri din prestări servicii și alte activități	193.122	211.228	251.871	231.926	213.329
2.	Venituri din dobânzi	10.751	15.649	14.939	17.268	11.308
3.	Diverse venituri	1.499	127	2.858	1.416	20
4.	Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii	465	108	2	4.768	1.076
5.	Venituri din valorificarea unor bunuri	0	1	0	0	0
II.	CHELTUIELI TOTALE (PLĂȚI), din care:	135.769	176.507	197.947	206.416	225.007
1.	CHELTUIELI CURENTE, din care:	120.505	151.895	155.606	150.103	139.074
1.1.	Cheltuieli de personal	44.830	55.744	70.509	68.282	54.311
1.2.	Bunuri și servicii	23.723	24.027	34.487	27.469	28.781
1.3.	Dobânzi	1.910	6.443	11.881	15.506	16.324
1.4.	Transferuri	49.818	65.084	38.000	38.000	38.000
1.5.	Alte transferuri	0	0	84	183	787
1.6.	Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare	0	0	0	0	115.481
1.7.	Asistență socială	145	491	575	663	755
1.8.	Alte cheltuieli	79	106	69	0	0
2.	Cheltuieli de capital	13.549	11.675	16.796	30.242	58.808
3.	Rambursări de credite	1.715	13.005	25.645	26.314	27.135
4.	Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0	-69	-99	-243	-10
	Excedentul execuției bugetare	70.069	50.606	71.723	48.963	727

III.1. Constatări și concluzii referitoare la modul de realizare a veniturilor

III.1.1. Referitor la sursele de finanțare ale ANCOM stabilite prin cadrul normativ NAȚIONAL comparativ cu prevederile din cadrul normativ EUROPEAN

O trăsătură comună majorității ANR-urilor europene este forma de finanțare, care este asigurată majoritar din **resurse proprii**, astfel asigurându-se independența financiară cerută de legislația europeană.

a) **Cadrul normativ european** este reprezentat de DIRECTIVA 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea), care a prevăzut că aceste venituri sunt reprezentate de taxe:

► **taxe administrative în vederea finanțării activităților autorității** naționale de reglementare în domeniul gestionării sistemului de autorizare și al acordării dreptului de utilizare, însă aceste taxe **sunt**

limitate la acoperirea costurilor administrative efective aferente activităților în cauză. Referitor la aceste taxe administrative, Cadrul normativ european precizează: atunci când autoritățile naționale de reglementare impun taxe administrative, acestea publică o prezentare anuală a costurilor administrative și a valorii totale a taxelor percepute. Ajustările necesare se efectuează luând în considerare diferența dintre valoarea totală a taxelor și costurile administrative.

► **taxe și redevențe pentru utilizarea frecvențelor radio și a numerelor**, pentru a garanta utilizarea optimă a acestor resurse. Aceste taxe pot fi folosite la finanțarea activităților autorității naționale de reglementare *care nu pot fi acoperite din taxele administrative*. Referitor la aceste taxe pentru drepturile de utilizare și drepturile de instalare a infrastructurii, Cadrul normativ european precizează: *Statele membre pot permite autorității competente să impună taxe pentru drepturile de utilizare a frecvențelor radio sau a numerelor sau pentru drepturile de instalare a infrastructurii* pe deasupra sau sub proprietăți publice sau private, care reflectă nevoia de a asigura utilizarea optimă a acestor resurse. *Statele membre se asigură că aceste taxe sunt justificate în mod obiectiv*, sunt transparente, nediscriminatorii și proporționale în ceea ce privește scopul în care sunt utilizate.

b) Cadrul normativ național. Transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivelor europene în ceea ce privește **taxele impuse furnizorilor de servicii din domeniul comunicațiilor** este reprezentată de prevederile OUG nr. 79/2002 *privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor*, aprobată prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, iar din data de 27.12.2011 de prevederile OUG nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice.

Prin aceste acte normative se prevede că spectrul de frecvențe radio și resursele de numerotație sunt **resurse limitate, aflate în proprietatea publică a statului**, iar administrarea și gestionarea spectrului de frecvențe radio și a resurselor de numerotație se realizează de către ANCOM pe baza principiilor obiectivității, transparenței, nediscriminării și proporționalității.

Prevederile OUG nr. 79/2002 referitoare la taxele și tarifele impuse furnizorilor de servicii de comunicații sunt:

► în ceea ce privește **taxele administrative** prevăzute de Directiva europeană, prin art. 48¹ din OUG nr. 79/2002 a fost stabilit sub denumirea de **tarif de monitorizare**, *calculat ca un procent din cifra de afaceri a fiecărui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, furnizor de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau furnizor de servicii poștale;*

► în ceea ce privește **taxele pentru drepturile de utilizare a resurselor limitate din domeniul spectrului și de numerotație** prevăzute de Directiva europeană, prin OUG nr. 79/2002 au fost stabilite următoarele trei tipuri de taxe:

✓ **taxa de licență**, pentru acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio, al cărei quantum se stabilește pentru fiecare caz, prin hotărâre a Guvernului, inițiată de către Secretariatul General al Guvernului, numai la propunerea ANCOM;

✓ **tariful de utilizare a spectrului**: titularul licenței de utilizare a frecvențelor radio are obligația să achite anual un tarif de utilizare a spectrului;

✓ **tariful de utilizare a resurselor de numerotație**, ANCOM poate impune titularilor licențelor de utilizare a resurselor de numerotație plata unui tarif de utilizare a acestor resurse.

Din analiza comparativă a prevederilor cadrului normativ european cu cele ale cadrului normativ național reies următoarele aspecte:

► **taxele administrative** (institute în scopul *finanțării activităților ANR-urilor*) prevăzute prin Directiva europeană au drept corespondent în legislația națională **tariful de monitorizare**, instituit în scopul finanțării activității ANCOM de supraveghere și control în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale;

► **taxele și redevențele pentru utilizarea frecvențelor radio și a numerelor**, prevăzute prin Directiva europeană au drept corespondent în legislația națională trei tipuri de taxe, respectiv: **•taxa de licență; •tariful de utilizare a spectrului de frecvențe radio; •tariful de utilizare a resurselor de numerotație** (conform OUG nr. 79/2002).

Din cele prezentate rezultă următoarele:

► în contextul în care, prin prevederile cadrului normativ care reglementează domeniul comunicațiilor (OUG nr. 79/2002 înlocuită de OUG nr. 111/2012, OUG nr. 22/2009) se precizează că spectrul de frecvențe radio și resursele de numerotație sunt **resurse limitate, aflate în proprietatea publică a statului** și în administrarea ANCOM, care asigură gestionarea acestor bunuri publice, și deși *Directivile europene nu impun o destinație precisă pentru taxele/tarifele/redevențele percepute de la utilizatorii acestor resurse publice, aceleași norme legale instituie dreptul ANCOM de a încasa, reține și utiliza tariful de utilizare a spectrului și tariful de utilizare a resurselor de numerotație drept venituri proprii ale acestei instituții publice*. Doar în cazul taxei de licență, percepută în schimbul acordării dreptului de utilizare a resurselor de spectru de frecvențe radio, se prevede că reprezintă venit al bugetului de stat.

► definirea prin OUG nr. 22/2009 a **tarifului de utilizare a spectrului și a tarifului de utilizare a resurselor de numerotație, drept venituri proprii ale ANCOM**, prezintă contradicții/inadvertente și cu prevederile din Legea nr. 500/2002 *privind finanțele publice*, care precizează că **veniturile proprii ale instituțiilor publice** "provin din chirii, organizarea de manifestări culturale și sportive, concursuri artistice, publicații, prestații editoriale, studii, proiecte,

valorificări de produse din activități proprii sau anexe, **prestări de servicii și altele asemenea**”:

Având în vedere cadrul normativ descris mai sus, reiese că **tarifului de utilizare a spectrului și tarifului de utilizare a resurselor de numerotație** le-a fost atribuit caracterul de venit propriu al ANCOM prin voința expresă a legiuitorului din România (OUG nr. 22/2009, OUG 79/2002), însă Legislația europeană nu impune acest caracter, ci lasă la decizia fiecărui stat membru stabilirea destinației acestor fonduri publice.

III.1.2. Referitor la modul de realizare a veniturilor proprii ale ANCOM

Evoluția veniturilor totale încasate de ANCOM în perioada 2007 – 2011, în structură pe categorii de venituri, se prezintă după cum urmează:

- mii lei -

DENUMIRE INDICATOR	2007	2008	2009	2010	2011
VENITURI TOTALE, din care:	205.837	227.113	269.670	255.379	225.734
I. Venituri din prestări servicii și alte activități, din care:	193.122	211.228	251.871	231.926	213.329
>> din tariful de utilizare a spectrului	167.922	188.747	234.903	226.951	209.389
>> din tariful de utilizare a resurselor de numerotație	0	855	3.450	3.584	3.607
>> din tariful de monitorizare	21.229	21.595	13.509	1.390	333
>> alte venituri	3.971	31	10	1	1
II. Venituri din dobânzi	10.751	15.649	14.939	17.268	11.308
III. Alte venituri	1.499	127	2.858	1.416	20

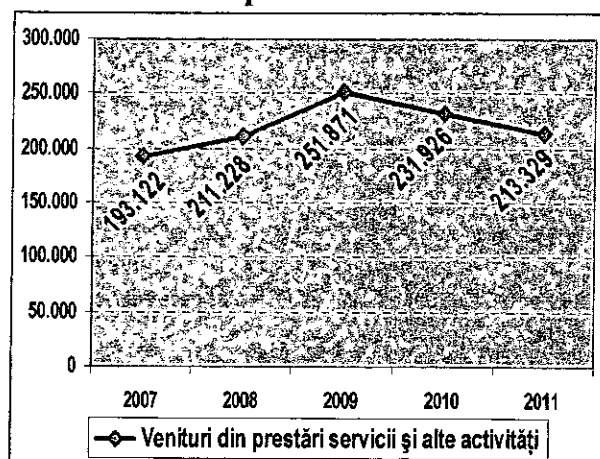
Principala categorie de venituri, în cadrul veniturilor totale ale ANCOM, o constituie **veniturile din prestări servicii și alte activități** (respectiv veniturile abținute din tarifele percepute), care în perioada analizată au înregistrat următoarea evoluție, pe total și în structură:

- mii lei -

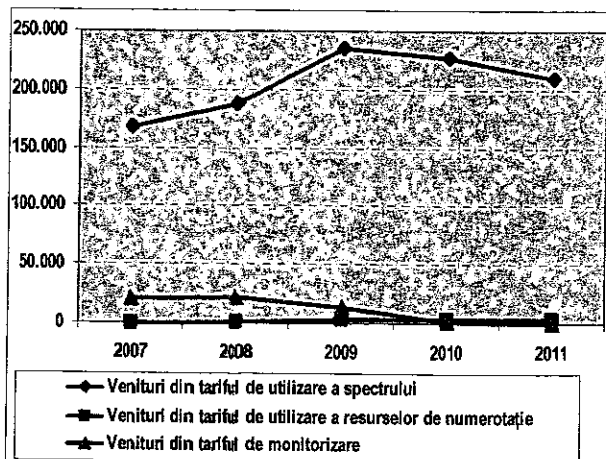
DENUMIRE INDICATOR	2007	2008	2009	2010	2011
VENITURI DIN PRESTĂRI SERVICII ȘI ALTE ACTIVITĂȚI, din care:	193.122	211.228	251.871	231.926	213.330
-din tariful de utilizare a spectrului	167.922	188.747	234.903	226.951	209.389
-din tariful de utilizare a resurselor de numerotație	0	855	3.450	3.584	3.607
-din tariful de monitorizare	21.229	21.595	13.509	1.390	333
-alte venituri	3.971	31	10	1	1

Grafic, evoluția **veniturilor din prestări servicii și alte activități**, pe total și în structură, se prezintă astfel:

Evoluția Veniturilor din prestări servicii și alte activități - pe TOTAL -

Evoluția Veniturilor din prestări servicii și alte activități - în STRUCTURĂ -

Din graficele prezentate rezultă următoarele:

► evoluția **Veniturilor din prestări de servicii și alte activități**, pe total, a înregistrat creșteri în perioada 2007-2009 de la 193.122 mii lei (în 2007) la 251.871 mii lei (în 2009), iar în perioada 2009-2011 a înregistrat scăderi de la 251.871 mii lei (în 2009) la 213.329 mii lei (în 2011).

► evoluția **Veniturilor din prestări de servicii și alte activități**, în structură, s-a prezentat astfel:

– **veniturile din tariful de utilizare a spectrului**, reprezintă cea mai mare pondere, acestea au crescut de la 167.922 mii lei în anul 2007 la 234.903 mii lei în 2009, pentru ca la sfârșitul perioadei să înregistreze un trend descrescător, ajungând la 209.389 mii lei;

– **veniturile din tariful de utilizare a resurselor de numerotație** au înregistrat un trend ascendent pe tot parcursul perioadei analizate, astfel că față de începutul intervalului când erau zero, la finele perioadei au fost în sumă de 3.607 mii lei.

Acest tarif a fost perceput de ANCOM în baza prevederilor art. 19 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, conform căroră: *"ANCOM poate impune titularilor licențelor de utilizare a resurselor de numerotație plata unui tarif de utilizare a acestor resurse"*. Potrivit prevederilor art. 14 din OUG nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, *"Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ANCOM se asigură integral din venituri proprii, care provin din următoarele surse: (...) c) tariful de utilizare a resurselor de numerotație, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002"*.

Începând cu anul 2008, perceperea acestui tarif s-a realizat în baza și în cuantumurile stabilite prin Decizia nr. 2897/15.05.2007 a președintelui ANRCTI.

În legătură cu neperceperea tarifului până în anul 2008, argumentele entității auditate au fost acelea că, în condițiile în care în anul 2002 domeniul de comunicații prezenta practic o situație de monopol, autoritatea a considerat că una dintre măsurile eficiente pentru crearea unui sector concurențial este aceea de a facilita intrarea pe piață a cât mai multor furnizori, iar neperceperea de tarife de utilizare a resurselor de numerotație contribuia în mod direct la reducerea costurilor de intrare pe piață, mai ales în condițiile în care legislația în vigoare permitea autorității să decidă dacă impune sau nu tarife de numerotație.

Evoluția acestui domeniu al telecomunicațiilor arată că până începutul anului 2007 obținuseră dreptul de utilizare a resurselor de numerotație (LURN) un număr de 109 furnizori și fuseseră alocate 68,45 milioane de numere, dintre care 38,457 milioane numere geografice, dar gradul de utilizare a acestora era redus.

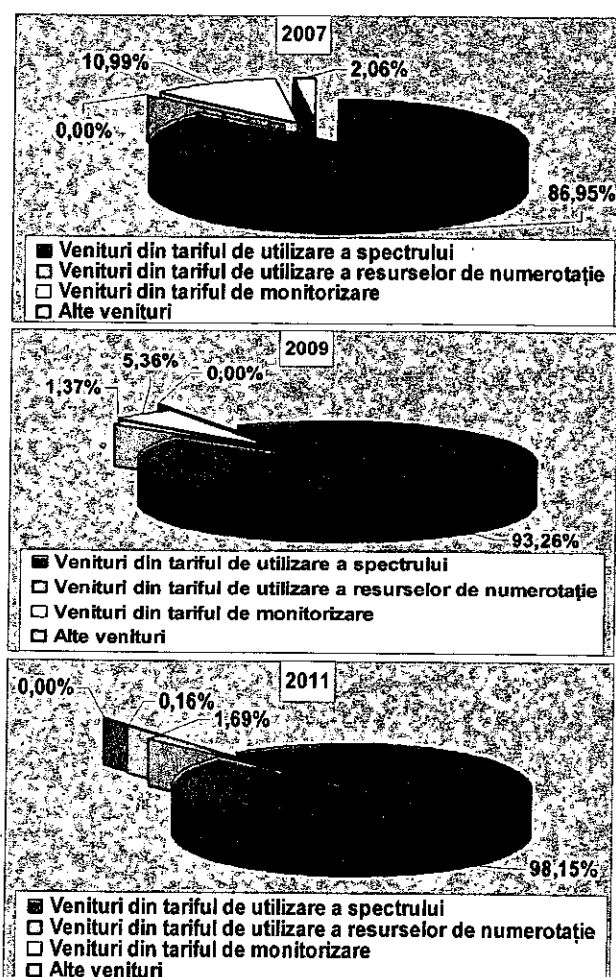
În aceste condiții, pentru a asigura o utilizare eficientă a resurselor devenise necesară această pârghie, care să determine furnizorii să solicite numai resursele necesare, drept pentru care introducerea tarifelor de utilizare a resurselor de numerotație a constituit un mecanism care să permită alocarea de resurse adecvate tuturor furnizorilor, dar și să fie conservate anumite domenii de numerotație în vederea asigurării de resurse pentru dezvoltarea unor servicii noi.

Prin Decizia nr. 2897/15.05.2007 a președintelui ANRCTI au fost stabilite tarifele de utilizare a resurselor de numerotație, prevăzute în Planul național de numerotație (PNN), adoptat prin Decizia nr. 2.895/2007 a președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologie Informației, alocate de către ANRCTI furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului, prin licența de utilizare a resurselor de numerotație (LURN), precum și procedura de încasare a acestor tarife.

– **veniturile din tariful de monitorizare** au înregistrat o ușoară creștere în anul 2008 față de 2007, după care în ceilalți patru ani auditați au scăzut semnificativ, astfel că în anul 2011 au fost de numai 333 mii lei față de nivelul maxim înregistrat în anul 2008 când au fost în sumă de 21.595 mii lei. *Această situație s-a datorat faptului că în anii 2007, 2008 și 2009, prin Decizii ale președintelui ANCOM a fost perceput un tarif de monitorizare din ce în ce mai mic, și mai mult, în anii 2010 și 2011 s-a ajuns în situația în care ANCOM nu a mai perceput tariful de monitorizare.* Aceasta în condițiile în care prin OUG nr. 79/2002 s-a prevăzut că scopul tarifului de monitorizare este acela de finanțare a **"cheltuielilor prevăzute prin bugetul de venituri și cheltuieli"**, iar prin OUG nr.111/2011 s-a prevăzut că tariful de monitorizare are drept scop finanțarea **"cheltuielilor administrative"**.

Cauza acestei practici adoptate de ANCOM în anii 2010 și 2011, **de a nu mai percepe tariful de monitorizare** de la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau de servicii poștale, deși aceștia aveau această obligație de plată, instituită prin OUG nr. 79/2002, este reprezentată în opinia echipei de audit de faptul că sumele încasate din tariful de utilizare a spectrului au fost îndestulătoare pentru finanțarea activității instituției, ceea ce a condus la o preocupare insuficientă pentru realizarea tuturor veniturilor posibile, prevăzute de cadrul legal în vigoare.

O reprezentare grafică a ponderii fiecărui tip de venituri provenite din taxe/tarife în totalul „*Veniturilor din prestări servicii și alte activități*”, la începutul perioadei auditate (anul 2007) comparativ cu anul în care s-a înregistrat cea mai mare valoare a veniturilor totale realizate (anul 2009), precum și cu sfârșitul perioadei analizate (2011), se prezintă astfel:

Din graficele alăturate reies următoarele aspecte:

- în perioada reprezentată grafic, cea mai mare pondere au avut-o veniturile din **tariful de utilizare a spectrului**.

De asemenea, în anul 2011, în condițiile în care s-a înregistrat o scădere a veniturilor (atât veniturile totale, cât și pe fiecare dintre surse) comparativ cu anul 2009, totuși, **ca pondere**, veniturile provenite din această sursă au înregistrat nivelul cel mai ridicat de 98,15%.

- veniturile din **tariful de utilizare a resurselor de numerotație** în anul 2007 aveau o pondere de 0%, iar în anul 2009 înregistrau 1,37%;

- veniturile din **tariful de monitorizare** – dacă în anul 2007 ponderea acestora a fost de 10,99%, în anul 2009 s-a redus la 5,36%, pentru ca în 2011 să înregistreze numai 0,16%.

Concluzii referitoare la modul de realizare a veniturilor proprii ale ANCOM:

➤ În perioada 2007 – 2011, veniturile proprii ale ANCOM s-au situat la un nivel cuprins între 205.838 mii lei (în anul 2007) și 269.670 mii lei (în anul 2009), iar în anul 2011 au fost de 225.733 mii lei;

➤ Sumele încasate anual de ANCOM din **tariful de utilizare a spectrului**, care reprezintă aproximativ 90% din totalul veniturilor din tarife, au fost îndestulătoare și chiar excedentare pentru finanțarea activității instituției, în fiecare an din perioada auditată (2007-2011) fiind înregistrat excedent în execuția bugetară.

Astfel, veniturile încasate de ANCOM din **tariful de utilizare a spectrului** s-au situat la un nivel cuprins între 167.922 mii lei și 234.903 mii lei;

➤ Deoarece necesitățile de finanțare a activității ANCOM (cheltuielile anuale ale instituției) au fost asigurate și chiar au fost excedate de veniturile anuale provenite din **tariful de utilizare a spectrului** (chiar și în anul 2011 când acest tarif a fost diminuat de ANCOM cu 15%), entitatea auditată **nu a mai perceput tariful de monitorizare, începând cu anul 2010, deși acesta era impus ca o obligație legală pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.**

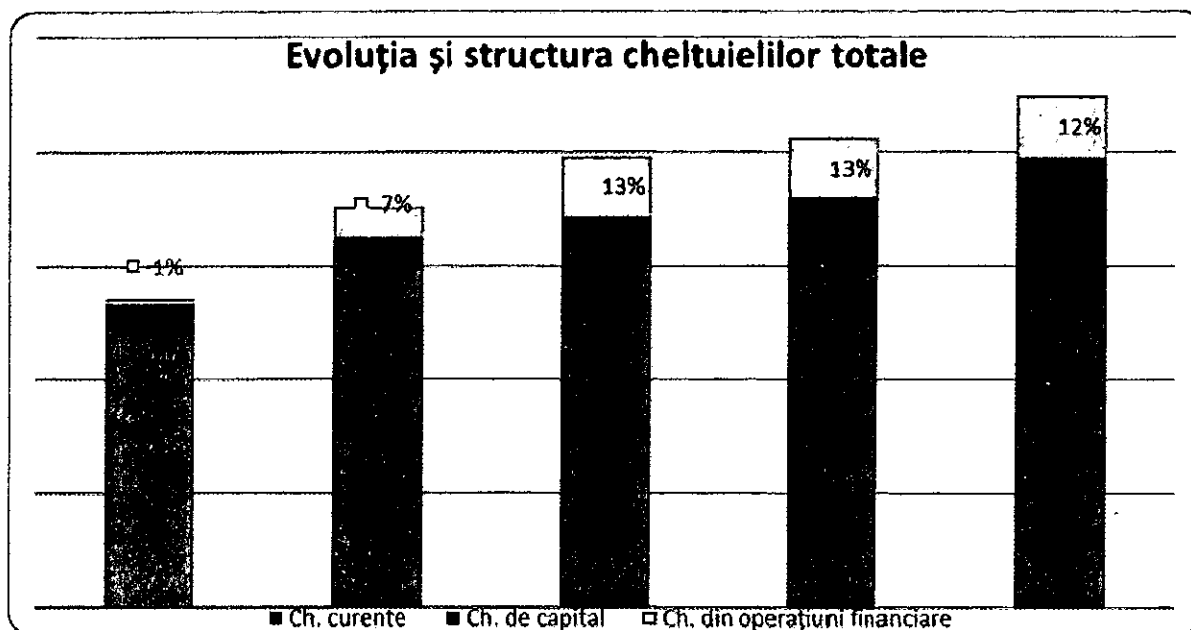
III.2. Constatări și concluzii referitoare la efectuarea cheltuielilor

În perioada auditată, evoluția **Cheltuielilor totale**, pe categorii de cheltuieli, se prezintă după cum urmează:

- mii lei -

DENUMIRE INDICATOR	2007	2008	2009	2010	2011
CHELTUIELI TOTALE, din care:	135.769	176.507	197.947	206.416	225.007
I. CHELTUIELI CURENTE, din care:	120.505	151.895	155.606	150.103	139.074
Cheltuieli de personal	44.830	55.744	70.509	68.282	54.311
Bunuri și servicii	23.723	24.027	34.487	27.469	28.781
Dobânzi	1.910	6.443	11.881	15.506	16.324
Transferuri consolidabile	49.818	65.084	38.000	38.000	38.000
Alte transferuri	0	0	84	183	787
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare	0	0	0	0	115
Asistență socială	145	491	575	663	755
Alte cheltuieli	79.251	105.787	68.955	0	0
II. Cheltuieli de capital	13.549	11.675	16.796	30.242	58.808
III. Cheltuieli din operațiuni financiare	1.715	13.005	25.645	26.314	27.135
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0	-69	-99	-243	-10

Structura **Cheltuielilor totale** pe categorii de cheltuieli se prezintă grafic astfel:

Cheltuielile totale (plățile) ale ANCOM au înregistrat o evoluție *ascendentă*, astfel că *au crescut* de la **135.769 mii lei** în 2007 la **225.007 mii lei** în 2011.

Din analiza Cheltuielilor totale, **în structură**, se observă că:

- la începutul perioadei auditate **cheltuielile curente** dețineau cea mai mare pondere în cadrul cheltuielilor totale (89%), iar **cheltuielile din operațiuni financiare** aveau o valoare nesemnificativă (1%);
- la sfârșitul anului 2011 ponderea cheltuielilor s-a modificat, în sensul creșterii ponderii **cheltuielilor de capital** (la 26% în 2011 față de 7% în 2008) și a celor **din operațiuni financiare** (la 12% față de 1% în 2007), în defavoarea **cheltuielilor curente**, care s-au redus la 62%.

În cadrul **Cheltuielilor curente**, o valoare semnificativă au avut în intervalul analizat, următoarele categorii de cheltuieli:

- **Cheltuielile de personal** au variat între 44.830 mii lei în 2007 și **70.509 mii lei** în 2009 când au înregistrat *nivelul maxim* al intervalului, iar în anul 2011 au scăzut la **54.311 mii lei**;

- **Cheltuielile cu bunuri și servicii** au variat între 23.723 mii lei în 2007 și **28.781 mii lei** în 2011;

- **Cheltuielile de capital** au avut valoarea minimă de 11.675 mii lei în anul 2008, pentru ca în 2011 să înregistreze *nivelul maxim* de **58.808 mii lei**;

- **Transferurile**, care în perioada 2007 – 2008 au fost în sumă de 49.818 mii lei, respectiv de **65.084 mii lei** în anul 2008, *nivelul maxim* al perioadei auditate, iar în perioada 2009 – 2011 au avut o valoare constantă, respectiv **38.000 mii lei**;

- **Cheltuielile din operațiuni financiare** au variat între 1.715 mii lei în 2007 și **27.135 mii lei** în 2011 când au înregistrat *nivelul maxim*;

- **Cheltuielile cu dobânzile** au variat între 1.910 mii lei în 2007 și **16.324 mii lei** în 2011 când au înregistrat *nivelul maxim*.

În privința efectuării cheltuielilor de către ANCOM prezentăm sintetic următoarele aspecte constatate și concluziile rezultate:

III.2.1. În ceea ce privește cheltuielile de personal

Cheltuielile totale de personal au crescut accentuat în perioada 2007 – 2009 de la **44.830 mii lei** la **70.509 mii lei**, în contextul în care în urma reorganizărilor instituționale, personalul deși s-a aflat în dinamică, acesta a înregistrat un ritm mai lent de creștere comparativ cu cel al cheltuielilor de personal, care în anul 2011 au fost de **54.311 mii lei**. Această evoluție a fost determinată în principal de:

- actualizările salariilor de bază în funcție de indicele anual de inflație, în condițiile stabilite prin Contractele colective de muncă (CCM);
- majorările salariilor de bază (în perioada 2008 - 2009, în mai multe etape), ce au vizat în principal eliminarea discrepanțelor salariale dintre angajații cu funcții similare ori compatibile ce proveneau pe de o parte din cadrul fostului IGCTI (cu un nivel salarial mai scăzut), iar pe de altă parte din ANRCTI (cu un nivel salarial mai ridicat);
- majorarea corespunzătoare a fondului aferent sporului de vechime, a fondului de premii (premiu anual și premii de performanță), precum și a fondului de prime de sfârșit de carieră, ca urmare a actualizărilor și majorărilor salariilor de bază;
- plata salariilor compensatorii în cursul anilor 2008 și 2009, ca urmare a disponibilizărilor de personal efectuate cu ocazia reorganizărilor instituției.

Fondul de salarii al ANCOM a înregistrat valori *relativ constante* în intervalul auditat, nivelul acestuia la sfârșitul anului 2011 fiind apropiat de cel de la sfârșitul anului 2007, cu excepția anului 2009, când în luna decembrie au fost incluse prima de Crăciun (1.051 mii lei) și prima de performanță pentru sem. II 2009 (1.519 mii lei) și cu excepția anului 2010, când au fost reținute de la salariați, conform Legii nr. 118/2010, sume reprezentând 25% din salariile brute, care au fost virate la bugetul de stat.

Numărul mediu de personal din luna decembrie a fiecărui an din perioada auditată a înregistrat *nivelul maxim* de **654** persoane în anul 2008, iar *nivelul minim* de **604** persoane în anul 2010.

Pe lângă **Cheltuielile cu salariile de bază**, o pondere semnificativă o dețin și următoarele categorii de cheltuieli, a căror evoluție va fi analizată în continuare:

- **Alte sporuri.** Au fost acordate un număr de **8 sporuri** la salariul de bază, respectiv: Spor tehnicitate; Spor doctorat; Spor confidențialitate; Spor pentru complexitatea muncii; Spor fidelitate; Spor conducere; Spor mobilitate; Spor pentru muncă sporită.

Cheltuielile cu **Alte sporuri** au fost *relativ constante* în perioada 2007 – 2009 când s-au încadrat în intervalul **4.774 mii lei – 5.054 mii lei**; în anul 2010 acestea au fost nule în urma includerii lor în salariul de bază, iar în 2011, în această categorie de cheltuieli au fost reflectate numai cheltuielile cu sporul de fidelitate, spor care a fost evidențiat distinct de salariul de bază, în aplicarea Legii nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice.

- **Fond de premii.** În cadrul Fondului de premii, Cheltuielile cu **premiile de performanță** în perioada 2007 – 2009 au înregistrat o *creștere însemnată* de la **1.602 mii lei** la **4.245 mii lei**.

- **Alte drepturi salariale în bani**, acordate salariaților în baza prevederilor CCM-urilor, în vigoare în perioada 2007 – 2011, în funcție de posibilitățile financiare ale entității, astfel: *prime* cu ocazia zilei de **8 Martie**; *prime* cu ocazia zilelor de **Paști**, de **Crăciun**, de **Ziua telecomunicațiilor**; *primă de sfârșit de carieră* la nivelul a 12 salarii de bază; *salarii compensatorii* în urma reducerilor de personal în perioada 2008 – 2009 ca urmare a reorganizării (între 10 și 20 salarii de bază, în funcție de vechimea salariatului în entitate); *ajutor căsătorie* în cuantum de un salariu de bază al salariatului; *indemnizație vestimentație* acordată anual "pentru achiziționarea unei vestimentații adecvate"; *ajutor pentru părinți singuri*; *daruri oferite copiilor* cu ocazia zilelor de Paști, Crăciun și a Zilei Copilului.

Unele dintre aceste drepturi salariale acordate angajaților au înregistrat fluctuații mari sau nu au fost acordate în toți anii din intervalul analizat, astfel dacă în anul 2007 totalul acestora era de 3.117 mii lei, în anul 2009 s-a dublat fiind de 6.400 mii lei, iar în anul 2011 valoarea acestora s-a diminuat la **781 mii lei**.

III.2.2. În ceea ce privește cheltuielile pentru „Bunuri și servicii”:

Cheltuielile cu „**Bunuri și servicii**” au variat între **23.723 mii lei** în 2007, când s-au situat la nivelul **minim** al perioadei analizate, ajungând în anul 2009 la valoarea de **34.487 mii lei**, când au înregistrat nivelul **maxim** al intervalului, iar în anul 2011 au înregistrat valoarea de **28.781 mii lei**.

Cheltuielile cu „**Bunuri și servicii**” cuprind următoarele categorii de cheltuieli: ♦**„bunuri și servicii”**; ♦reparații curente; ♦bunuri de natura

obiectelor de inventar; ♦deplasări; ♦cărți, publicații și materiale documentare; ♦consultanță și expertiză; ♦pregătire profesională; ♦protecția muncii; ♦comisioane și alte costuri aferente împrumuturilor; ♦cheltuieli judiciare și extrajudiciare; ♦alte cheltuieli.

III.2.2.1. Referitor la subcomponenta „bunuri și servicii” - care deține ponderea cea mai mare din cadrul cheltuielilor de la titlul general „Bunuri și servicii” (între 30,76% și 42,50%) - s-a constatat că în anul 2007 s-a înregistrat *nivelul minim* al perioadei analizate, în sumă de **9.540 mii lei**, în anul 2010 *nivelul maxim*, în sumă de **10.667 mii lei**, iar în restul perioadei cheltuielile au variat între 10.212 mii lei și 10.581 mii lei.

Din cadrul acestei categorii de cheltuieli s-au analizat următoarele tipuri de cheltuieli: *a)Deplasări; b)Consultanță și expertiză; c)Pregătire profesională și d)Alte cheltuieli.*

a) Referitor la Cheltuielile cu deplasările

Cheltuielile cu deplasările interne au înregistrat o *creștere semnificativă* de 544 mii lei în anul 2011 comparativ cu anul 2010, respectiv au crescut de la **859 mii lei** la **1.404 mii lei**.

Urmare analizei efectuate s-au reținut următoarele:

➤ în perioada 2007 – 2008 au fost efectuate cheltuieli fără bază legală în valoare totală de 315 mii lei constând în servicii de „*team building*” pentru angajații ANRCTI (predecesora ANCOM), în condițiile în care legislația aplicabilă instituțiilor publice nu autorizează efectuarea de cheltuieli de această natură, iar serviciile recreative prestate pentru angajați nu intră în sfera de activitate a entității. Serviciile contractate s-au desfășurat în mai multe sesiuni, iar acestea au reprezentat: servicii de pensiune completă (cazare și restaurant) și alte servicii, respectiv: servicii ATV-uri, teren de tenis + rachete, tenis de masă cu palete incluse, biliard, darts, piscină, fotbal, DJ+karaoke (pentru un număr de persoane variind între 147 de persoane și 62 de persoane).

➤ în perioada 2009-2011 au fost efectuate cheltuieli cu deplasările interne ale personalului entității în scopul participării la cursuri interne de pregătire profesională, fără respectarea principiului economicității, întrucât:

– cursurile/întâlnirile de lucru au fost organizate în diferite locații (la munte sau la mare) și de regulă, în componența delegațiilor, peste 50% din participanți au fost angajați ai ANCOM din București (sediul central și DRB); astfel, nu a fost avută în vedere organizarea acestor întruniri în București, ceea ce ar fi condus la cheltuieli mult mai mici prin evitarea efectuării de cheltuieli cu cazarea și transportul delegaților din capitală;

– au fost efectuate cheltuieli de cazare fără să existe o procedură de selecție, astfel că prețurile au variat între 150 lei/persoană/zi și 289 lei/persoană/zi.

– în unele cazuri, documentele care au stat la baza efectuării cheltuielilor, reprezentând cursuri interne de pregătire profesională, nu au respectat întru totul prevederile legale, astfel:

- ANCOM nu a încheiat un act juridic scris (contract, comandă etc), care să stea la baza efectuării cheltuielilor cu serviciile de cazare a cursanților, în care să se prevadă serviciile solicitate, locația și perioada de desfășurare a acțiunii, numărul de participanți, tariful pe participant/zi, clauze privind recepția serviciilor, modalități de plată etc, în condițiile în care instruirile au fost organizate de angajator și nu individual de fiecare salariat, iar în referatele întocmite pentru deplasările interne, prin care s-a aprobat deplasarea participanților la cursuri, nu au fost precizate locațiile în care urmau să aibă loc cursurile;

- facturile emise de furnizorii de servicii hoteliere nu au conținut, în cele mai multe cazuri, detalii cu privire la: denumirea unității hoteliere, numărul persoanelor care au beneficiat de servicii de cazare, numărul și tipul camerelor ocupate, tariful/persoană/noapte.

Concluzii:

În cazul cheltuielilor cu deplasările interne au existat cazuri de nerespectare a prevederilor legale, astfel:

✓ În perioada 2007 – 2008 au fost efectuate și plătite cheltuieli fără bază legală în valoare totală de 315 mii lei, constând în servicii de „*team building*” pentru angajații ANRCTI. Având în vedere că de la data producerii pagubelor (2007) și până la data constatării acestora (2012) au trecut mai mult de 3 ani, termenul de recuperare a prejudiciului s-a prescris.

✓ În perioada 2010 – 2011, cheltuielile cu deplasările interne ale personalului entității în scopul participării la cursuri interne de pregătire profesională au fost efectuate în unele cazuri, fără respectarea principiului economicității și a bunei gestiuni în utilizarea fondurilor.

b) Referitor la Cheltuielile cu ”Consultanță și expertiză”

Cheltuielile cu ”Consultanță și expertiză” au înregistrat *fluctuații* pe parcursul celor 5 ani auditați. Astfel, dacă în anul 2007 acestea au fost în valoare de **1.952 mii lei** – *nivelul maxim* al perioadei, în anii 2008 și 2009 *au scăzut* la **383 mii lei**, respectiv **405 mii lei**, pentru ca în anii 2010 și 2011 să *crească* din nou la **1.254 mii lei**, respectiv la **1.724 mii lei**.

Urmare auditului efectuat asupra cheltuielilor cu „Consultanță și expertiză” au fost constatate abateri în cazul încheierii și derulării contractelor de consultanță juridică cu două firme de avocatură, respectiv:

❖ **contractul de asistență juridică nr. DA-25191/22.10.2008 (împreună cu actele adiționale) încheiat cu cabinetul de avocatură Buican Ilie.** Pentru serviciile prestate de firma de avocatură în perioada octombrie 2008 – martie 2009 ANCOM a plătit suma de **106 mii lei.**

❖ **trei contracte de asistență juridică încheiate cu cabinetul de avocatură Bulacu Robert Petre pentru care s-a plătit 2006-2011 suma totală de 509 mii lei.**

Activitățile prestate de firmele de avocatură, cuprinse în contractele de consultanță juridică asupra unor probleme curente ale ANCOM, se regăsesc în atribuțiile personalului propriu de specialitate juridică.

Menționăm că în perioada în care au fost încheiate aceste contracte de asistență juridică, prin statul de funcții al ANCOM erau prevăzute în structura Direcției Juridice 27 de posturi, din care erau ocupate cca. 14-22 de posturi.

Prin urmare, în condițiile în care ANCOM dispunea de un număr de 14-22 de juriști, care aveau printre atribuții și activitățile pentru care s-au încheiat respectivele contracte, concluzionăm că *atât angajarea cheltuielilor de consultanță juridică, cât și lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor în sumă totală de 615 mii lei au fost realizate fără asigurarea economicității în utilizarea fondurilor publice ale ANCOM, nefiind astfel asigurată buna gestiune financiară.*

c) Referitor la Cheltuielile cu "Pregătirea profesională"

Cheltuielile cu **"Pregătirea profesională"** au înregistrat *fluctuații* pe parcursul celor 5 ani auditați. Astfel, dacă în anul 2007 acestea au fost de **503 mii lei**, în 2008 au atins *nivelul maxim* al perioadei, fiind în sumă de **1.095 mii lei**, iar în 2009 *nivelul minim* de **476 mii lei**, pentru ca în perioada 2010 – 2011 să *crească constant*, la **794 mii lei** în 2010, respectiv la **1.004 mii lei** în 2011.

Ponderea cea mai mare în totalul cheltuielilor cu pregătirea profesională au deținut-o cele pentru cursurile în domeniile specifice activității ANCOM, însă au fost și cazuri de efectuare a unor cheltuieli care au vizat mai curând dezvoltarea abilităților sociale ale cursanților decât a competențelor profesionale, dar și cazuri în care au fost efectuate **cheltuieli cu plata școlii de șoferi, categoriile C, D și E, pentru personalul din cadrul instituției sau cursuri de masterat.**

d) Referitor la „Alte cheltuieli”

În cadrul acestui tip de cheltuieli s-au analizat cheltuielile de **„Protocol și reprezentare”** și **„cheltuielile cu chiriile”.**

d.1.) Cheltuielile cu "Protocol și reprezentare" au înregistrat *majorări semnificative* în perioada 2010 – 2011, având în vedere că la finele perioadei au

fost în sumă de **1.062 mii lei** față de anul 2010 când au fost în valoare de **266 mii lei**.

Cu ocazia participării/organizării la/a două evenimente, precum și cu ocazia vizitei secretarului general adjunct al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT) în România s-a constatat că s-au efectuat cheltuieli neeconomice, fără respectarea principiului bunei gestiuni în utilizarea fondurilor, după cum urmează:

► Unul dintre evenimente l-a constituit participarea ANCOM la **Conferința Plenipotențiarilor Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT) și ultima reuniune a Consiliului UIT din anul 2010 la Guadalajara - Statele Unite Mexicane**, în legătură cu care s-au constatat următoarele:

• ANCOM a folosit normative proprii pentru acțiunile de protocol, valabile în anul 2010, stabilite la un nivel mult mai mare față de *"Limitele maxime în cadrul cărora se pot aproba și efectua cheltuieli pentru acțiuni de protocol de către ministere, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, precum și de către instituțiile publice din subordinea acestora"* prevăzute în Anexa 2 la OG nr. 80/2001, actualizată, astfel:

Categorie de cheltuieli	Normativ OG nr. 80/2001 (limite maxime)	Normativ propriu ANCOM 2010 (suma cu TVA)
Masă oficială (la nivel de conducători ai celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale)	60 lei/persoană	186 lei/persoană
Cocktail (la nivel de conducători ai celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale)	12,5 lei/persoană	31 lei/persoană
Cadouri	225 lei/delegație	1.240 lei/persoană

• **ANCOM a stabilit componența delegației formată din 30 de persoane**, în baza deciziilor emise de Președintele ANCOM, după cum urmează:

- 18 persoane din cadrul ANCOM,
- 9 persoane din partea MCSI,
- o persoană din cadrul Comisiei pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor din cadrul Camerei Deputaților,
- 2 persoane din partea Ambasadei României în Mexic.

La desemnarea membrilor delegației, prin deciziile emise de Președintele ANCOM, nu au fost precizate criteriile care au stat la baza stabilirii numărului delegaților, componența delegației (numărul de reprezentanți din partea fiecărei instituții) și a duratei de deplasare a delegaților, astfel încât să fie asigurată cerința legală prevăzută la art. 2 lit. a) din HG nr. 518/1995 cu modificările și completările ulterioare.

• Cheltuielile efectuate de ANCOM cu ocazia **Conferinței UIT din Guadalajara, Statele Unite Mexicane** au fost în valoare totală de **852 mii lei**, reprezentând cca **200 mii euro** (la cursul de 4,26 lei/euro valabil la data de 1 octombrie 2010), din care:

- seara festivă, respectiv cocktail și cină festivă oferite de ministrul comunicațiilor și președintele ANCOM, în sumă de **80.100 USD** (echivalentul a **251 mii lei** la cursul de 3,13 lei/USD);
- prestații artistice în sumă de **98 mii lei**;
- cadouri pentru participanți în valoare de **75 mii lei**;
- materiale promoționale în valoare de **32 mii lei**;
- servicii de curierat în valoare de **65 mii lei**;
- cazare, transport și diurnă în valoare de **331 mii lei**.

► Al doilea eveniment l-a constituit organizarea la București, de către ANCOM, a **Adunării Generale a Grupului Reglementatorilor Europeni pentru Comunicații Electronice (BEREC)**:

Cheltuielile cu organizarea Adunării Generale BEREC au fost în valoare de **407 mii lei** (TVA inclus), din care:

- închirieri săli conferință în valoare de **98 mii lei**;
- prestații artistice în valoare de **76 mii lei**;
- mese de prânz, cocktail și cina festivă în valoare de **145 mii lei**;
- cadouri și materiale promoționale în valoare de **78 mii lei**;
- alte cheltuieli în valoare de **10 mii lei**.

► Cu ocazia vizitei secretarului general adjunct al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT), în august 2010 în România, ANCOM a efectuat cheltuieli neeconomice în sumă de **32 mii lei**, reprezentând contravaloare servicii transport cu elicopterul, fără respectarea principiului economicității și al bunei gestiuni financiare. Deplasările cu elicopterul s-au făcut în baza contractului încheiat de ANCOM cu Școala Superioară de Aviație Civilă pe rutele București - Brașov și retur, precum și București - Sinaia și retur.

Alte deficiențe constatate de auditorii publici externi în legătură cu această acțiune se referă la:

► efectuarea de cheltuieli în sumă de **7 mii lei**, pentru care nu există asigurarea că fondurile publice alocate au fost utilizate potrivit destinației aprobate.

► nu s-a ținut evidența distinctă a cheltuielilor totale efectuate pentru această acțiune comparativ cu devizul estimativ al cheltuielilor.

► la nivelul ANCOM nu a fost elaborată și aprobată o procedură de lucru privind organizarea și derularea acțiunilor de protocol, precum și modul de efectuare și decontare a cheltuielilor în cadrul acestora.

Concluzii referitoare la cheltuielile de protocol și reprezentare:

În cazul celor 2 evenimente s-a constatat că unele cheltuieli în sumă de 98 mii lei au fost efectuate fără bază legală, iar alte cheltuieli în sumă de 59 mii lei au fost efectuate fără respectarea principiilor de economicitate, astfel:

► **Cu ocazia participării la Conferința Plenipotențiarilor Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT) din anul 2010 la Guadalajara, Statele Unite Mexicane, pentru care ANCOM a efectuat cheltuieli totale de 852 mii lei, din care:**

- **cheltuieli fără bază legală în sumă de 23.000 EUR, respectiv 98 mii lei (TVA inclus) reprezentând contravaloarea serviciilor artistice prestate în cadrul evenimentului;**

- **cheltuieli neeconomice în valoare de 34 mii lei, efectuate cu ocazia unui eveniment românesc organizat la Guadalajara pentru care ANCOM a plătit în total 80.100 USD reprezentând 251 mii lei;**

- **în cazul cheltuielilor cu bunurile achiziționate, în valoare totală de 107 mii lei (din care: 75 mii lei cadouri și 32 mii lei materiale promoționale), documentele justificative nu au cuprins elemente suficiente pentru a proba că produsele respective au fost utilizate potrivit destinației aprobate;**

Obiectivele ANCOM la conferința internațională a UIT au fost parțial realizate, în sensul că a fost obținut al cincilea mandat consecutiv în Consiliul UIT – regiunea C (Europa de Est și Africa de Nord), dar nu a fost obținut postul în cadrul Comitetului pentru Reglementări Radio din cadrul UIT.

► **Cu ocazia Adunării Generale a Grupului Reglementatorilor Europeni pentru Comunicații Electronice (BEREC), organizată de ANCOM la București, pentru care au fost efectuate cheltuieli în sumă totală de 407 mii lei, din care:**

- **cheltuieli neeconomice în valoare de 25 mii lei efectuate cu ocazia serii festive organizată la Palatul Bragadiru din București;**

- **în cazul cheltuielilor cu bunurile achiziționate în valoare totală de 75 mii lei (din care: 23 mii lei cadouri și 52 mii lei materiale promoționale), documentele justificative întocmite nu oferă asigurarea că acestea au fost utilizate potrivit destinației aprobate.**

În cazul cheltuielilor efectuate cu ocazia vizitei secretarului general adjunct al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT), ANCOM a efectuat cheltuieli neeconomice în sumă de 32 mii lei, reprezentând contravaloarea serviciilor de transport, prin utilizarea ca mijloc de transport a unui elicopter închiriat.

d.2.) Cheltuielile cu chiriile au înregistrat o creștere semnificativă începând cu anul 2008, ajungând în anul 2011 la suma de 9.523 mii lei față de 835 mii lei în anul 2007, fiind reprezentate în principal de chiria aferentă imobilului închiriat pentru sediul central al ANCOM, situat în București, sectorul 3, str. Delea Nouă nr.2, în baza contractului nr. 401/19.552 din 12.11.2007.

În anul 2007 s-a derulat o procedură de achiziție a serviciilor de închiriere a imobilului în care funcționează ANCOM, aceasta desfășurându-se în mod deficitar și fără o analiză din care să reiasă avantajele/dezavantajele închirierii față de varianta achiziției imobilului respectiv. De asemenea, prin contractul de închiriere și prin actele adiționale au fost acceptate unele clauze nefavorabile, ceea ce a condus la efectuarea de cheltuieli fără respectarea principiilor economicității și al bunei gestiuni financiare, respectiv:

- decizia demarării procedurilor de închiriere a unor spații s-a luat în lipsa unor analize/studii, care să conducă la concluzia că închirierea de spații pentru birouri este avantajoasă prin comparație cu achiziția/construirea unui sediu;

- procedura de achiziție a serviciilor de închiriere a constat doar în publicarea în presă a unui anunț, prin care au fost indicate sintetic unele caracteristici solicitate de ANRCTI în ceea ce privește spațiul de închiriat, dar în lipsa unor norme interne pentru achiziția acestui tip de servicii și fără a fi elaborată o documentație de atribuire prin care să fie stabilite în mod riguros caracteristici tehnice solicitate pentru spațiile de birouri și alte condiții impuse de autoritatea contractantă, în condițiile în care valoarea estimată a contractului a fost stabilită la suma de **7,6 mil. euro (pentru o perioadă de 48 luni)**. În acest context este semnificativ de menționat că ANCOM a primit trei oferte (de la trei agenții imobiliare) pentru același imobil, iar prin două dintre aceste oferte s-a consemnat și varianta achiziționării imobilului, **prețul de vânzare** (cel mai mic) propus de unul dintre ofertanți fiind de **22 mil. euro** (fără TVA).

- contractul de închiriere a fost încheiat în condițiile în care acesta conține o serie de clauze defavorabile instituției, cum ar fi: durata contractului de 10 ani cu posibilitatea prelungirii pentru încă 3 ani, **imposibilitatea denunțării unilaterale timp de 6 ani**, **obligția plății unei despăgubiri echivalentă cu 6 chirii lunare în cazul denunțării unilaterale după perioada de 6 ani**, **stabilirea valorii chiriei lunare în euro (valoarea acesteia fiind influențată, în consecință, de cursul de schimb) la care s-a mai adăugat și indexarea anuală a valorii chiriei în funcție de indicii de inflație din zona euro etc.;**

- în condițiile acceptării prin contract a indexării anuale, **chiria lunară a crescut de la 140.268 euro/lună în anul 2008 la 150.926 euro/lună în anul 2012**, deci **efortul financiar al ANCOM în anul 2012 este mai mare cu 127.900 euro față chiria contractată inițial**, la care se mai adaugă și creșterea contravalorii în lei a chiriei prin deprecierea în timp a leului;

- în perioada iulie 2008 (data predării-primirii efective a spațiilor) și până la finele anului 2011, ANCOM a efectuat cheltuieli, cu închirierea acestui imobil și cu utilitățile aferente, în sumă totală de **31.282 mii lei** ceea ce reprezintă aproximativ **7 mil. euro plătiți de instituție pentru folosința imobilului pentru 3,5 ani** (la un curs de 4,2 lei/Euro - media cursurilor anuale comunicate de BNR pentru perioada 2008-2011).

III.2.3. În ceea ce privește cheltuielile de capital:

► În legătură cu achizițiile de imobile

În condițiile în care în anul 2007 entitatea auditată deținea un număr de 35 de sedii, în perioada 2007 – 2011 la nivelul ANCOM s-au mai achiziționat 15 sedii constând în casă și teren în valoare de 11.484 mii lei și a fost finalizată construcția unui sediu nou pentru Oficiul Județean Satu Mare, în valoare de 1.284 mii lei, astfel că numărul de sedii existent la 31.12.2011 în proprietatea ANCOM a ajuns la 51, având o valoare de inventar în sumă de 51.375 mii lei - aproximativ 12 mil. euro, - iar terenurile aferente acestor sedii înregistrau o valoare de 6.506 mii lei, aproximativ 1,5 mil. euro.

► În legătură cu derularea procesului investițional:

În nici unul din anii supuși auditării nu au fost întocmite și transmise Ministerului Finanțelor Publice rapoarte trimestriale de monitorizare a procesului investițional, prin care ordonatorii de credite trebuiau să consemneze pe parcursul execuției bugetare problemele apărute în implementarea obiectivelor, cauza și măsurile ce se impun pentru remedierea acestor probleme, precum și eventualele motive pentru care anumite obiective de investiții nu s-au putut realiza conform proiecției bugetare.

III.3. Referitor la modul de utilizare a resurselor bănești din excedentele bugetelor anuale de venituri și cheltuieli

Disponibilitățile bănești ale entității au crescut de la un an la altul, astfel dacă la sfârșitul anului 2007 erau de 255.262 mii lei, la sfârșitul anului 2011 acestea totalizau 426.979 mii lei, reprezentând echivalentul a 94 mil. euro (la cursul BNR de 4,5396 lei/euro din data de 10.08.2012). Astfel disponibilitățile ANCOM la sfârșitul anului 2011 erau cu 171.717 mii lei mai mari decât cele de la sfârșitul anului 2007.

Deoarece ANCOM deține disponibilități bănești importante, a fost în situația de a păstra în depozite deschise la Trezoreria Statului o parte dintre aceste sume, astfel că valoarea depozitelor constituite la 31.12.2011 a fost în sumă de 291.141 mii lei (în contul curent entitatea mai deținea 135.838 mii lei).

Execuția bugetară a ANCOM a înregistrat excedent în fiecare an chiar și în condițiile în care aceasta nu a perceput toate tarifele prevăzute de cadrul legal în vigoare, fiind acumulate în conturile de la Trezoreria statului la 31.12.2011 disponibilități bănești în sumă totală de 426.979 mii lei, din care au fost constituite depozite în proporție de 68%.

*

* *

În perioada 2007-2012, din excedentele bugetare înregistrate de entitate, au fost efectuate plăți în sumă totală de 578.440 mii lei pentru activități din afara ariei de responsabilitate a ANCOM, respectiv:

✓ Plăți pentru Sistemul național unic pentru apeluri de urgență – 112, în sumă totală de 449.440 mii lei,

✓ Plăți către Ministerul Apărării Naționale, în sumă de 129.000 mii lei, conform OUG nr. 11/2012 privind stabilirea unor măsuri pentru eliberarea benzilor de frecvențe radio 830-862 MHz, 1747,5-1785 MHz, 1842,5-1880 MHz și 2500-2690 MHz.

III.4. Referitor la fundamentarea bugetelor anuale de venituri și cheltuieli

➤ ANCOM a fundamentat în mod nerealist an de an cheltuieli foarte mari, dovedind lipsă de rigurozitate în ceea ce privește elaborarea bugetului, provenită pe de o parte din confortul financiar datorat disponibilităților foarte mari de care această entitate dispune, iar pe de altă parte din cauza faptului că ANCOM, în calitate de instituție publică finanțată din venituri proprii, nu se supune rigorilor instituțiilor bugetare, în sensul în care nu i se impun limite de cheltuieli și nu i se retrag creditele neutilizate până la finele exercițiului bugetar.

➤ Modul nerealist de fundamentare a cheltuielilor, coroborat cu o estimare a veniturilor la fel de nerealistă, în condițiile în care pârgھیile de realizare a veniturilor, respectiv de efectuare a cheltuielilor se aflau la latitudinea ordonatorului de credite, au avut drept consecință previzionarea unui buget deficitar, deși an de an ANCOM a înregistrat excedente.

Astfel, din analiza bugetelor de venituri și cheltuieli întocmite de ANCOM și instituțiile predecesoare acesteia în intervalul 2007 – 2011, s-a constatat că an de an acestea și-au prevăzut prin buget deficit, deși în fiecare din anii supuși auditării instituțiile respective au înregistrat excedent, după cum urmează:

- mii lei -

Anul	Entitate	Deficit prevăzut prin BVC	Excedent rezultat în urma execuției bugetare anuale
2007	ANRCTI (IGCTI + ANRCTI)	- 91.131	70.068
2008	ANRCTI	- 147.063	50.606
2009	ANCOM	- 77.378	71.723
2010	ANCOM	- 61.182	48.963
2011	ANCOM	- 96.341	727

III.5. Referitor la evoluția patrimoniului ANCOM în perioada 2007 – 2011 și la modul de administrare a acestuia

❖ În legătură cu imobilele aflate în patrimoniul ANCOM:

✓ La nivelul ANCOM nu a existat o strategie în ceea ce privește achiziționarea de noi imobile. Din criteriile avute în vedere în toate documentele care au stat la baza achiziționării imobilelor nu reiese în nici un fel faptul că, pentru buna desfășurare a activității prezente și viitoare a ANCOM se impunea necesitatea achiziționării unor **imobile de dimensiuni și caracteristici superioare**. În aceste condiții, ANCOM s-a preocupat de *"revizuirea imaginii instituției prin acordarea unei atenții deosebite modului de prezentare a sediiilor"* - așa cum reiese din toate documentele întocmite la nivelul ANCOM - fără a avea în vedere și respectarea **criteriului de economicitate**, din următoarele considerente:

✓ Au fost achiziționate imobile pentru unele Oficii județene (OJ), care aveau **deja sedii proprii, doar pentru motivul că acestea erau apartamente**, în condițiile în care două OJ - uri încă funcționează în sedii închiriate;

✓ **Achizițiile nu au fost condiționate de încadrarea într-o valoare maximă/sediu** și mai mult, anumite imobile au fost achiziționate înainte ca acestea să fi fost finalizate în întregime sau care mai impuneau anumite amenajări, cum este cazul OJ Sibiu și OJ Dolj, ale căror valori de achiziție deși au fost dintre cele mai mari, de 1.066 mii lei și respectiv de 922 mii lei, pentru acestea s-au mai efectuat ulterior și cheltuieli de modernizare/amenajare în valoare de 137 mii lei, respectiv în sumă de 97 mii lei.

Mai mult, deși în toate Notele de fundamentare ale achizițiilor de sedii a fost invocată pe de o parte suprafața insuficientă a spațiului necesar desfășurării activității raportat la numărul de personal angajat la nivelul OJ-urilor respective, iar pe de altă parte a fost solicitată existența unor suprafețe mari de teren pe care să existe garaje sau care să poată asigura construirea unor garaje, s-a constatat că numărul de personal care își desfășoară activitatea în cadrul OJ-urilor respective, conform Statelor de funcții din perioada 2007 – 2011, este în medie de 3 angajați, doar la câteva dintre acestea fiind pe state un număr de 6 persoane (OJ Sibiu, Hunedoara, Neamț, Dolj).

✓ Această abordare a ANCOM vis-a-vis de modul în care își propune să achiziționeze sedii noi, fără a limita valoarea per sediu și având drept criterii doar pe cele privind suprafețele pe care ar trebui să le aibă construcțiile și terenurile aferente, facilitățile, utilitățile și fără a ține seama de faptul că pentru bună parte dintre OJ-uri existau deja sedii în proprietate, rezidă chiar din cuprinsul notelor de fundamentare respectiv: *"faptul că ANCOM este o instituție publică autonomă, finanțată integral din venituri proprii, impune revizuirea imaginii instituției și acordarea unei atenții deosebite modului de*

prezentare a imobilelor cu destinația sedii pentru Oficiile Județene” și se datorează în principal următorilor factori:

- Entitatea auditată dispune de disponibilități bănești importante, care îi permit achiziționarea de sedii chiar și peste numărul prevăzut inițial prin notele de fundamentare anexă la buget;
- ANCOM fiind instituție publică autonomă finanțată integral din venituri proprii, nu se supune rigorilor instituțiilor bugetare cărora le sunt impuse limite de cheltuieli;
- Lipsa de transparență în procesul investițional, manifestată prin faptul că în nici un an ANCOM nu a respectat prevederea legală referitoare la transmiterea către Parlament odată cu proiectul de buget și a anexei reprezentând programul anual de investiții publice pe structura prevăzută explicit în Legea finanțelor publice nr. 500/2002, prin care pentru fiecare obiectiv de investiții trebuiau să se regăsească informații financiare și nefinanciare.

❖ În legătură cu terenurile:

Pe lângă terenurile aferente sediilor direcțiilor regionale și oficiilor județene și terenurile pe care sunt instalate stațiile de monitorizare fixe, în patrimoniul ANCOM se regăsesc și două terenuri achiziționate în vederea realizării unor obiective de investiții.

Deși prin achiziționarea acestora au fost imobilizate sume semnificative, respectiv: 1.650 mii lei pentru un teren în localitatea **Zărnești** județul Brașov, în suprafață de 35.000 mp, achiziționat încă din anul **2004** și 257 mii lei pentru un teren în localitatea **Prejmer** județul Brașov, în suprafață de 2.834 mp, achiziționat în anul 2007, obiectivele de investiții nu au fost realizate nici până în prezent.

❖ În legătură cu parcul auto:

✓ ANCOM deține un **număr mare de autovehicule** (150 autoturisme de serviciu și 38 autovehicule tip laborator) prin comparație cu normativele impuse instituțiilor publice finanțate din fonduri de la bugetul general consolidat, precum și cu numărul de salariați.

✓ Prin Normele interne ale instituției au fost repartizate **autovehicule de serviciu pentru folosința persoanelor care ocupă funcții de conducere, de la cea de președinte până la cea de șef birou, iar în unele cazuri chiar și funcții de execuție** ”a căror activitate și deplasările repetate în țară și a muncii de teren desfășurate, justifică dotarea cu autovehicule de serviciu”.

Astfel, în condițiile în care personalul instituției era la finele anului 2011 în număr de 610, dintre care cu **funcții de conducere 131 persoane, numărul de autovehicule deținute și utilizate pentru transportul de persoane a fost de 150, fără a lua în considerare și cele 38 de autovehicule tip laborator pentru efectuarea de măsurători și control.**

✓ În perioada auditată, în urma înnoirilor periodice ale parcului auto al ANCOM au rezultat situații în care unele autovehicule din dotarea instituției nu au mai fost considerate necesare, astfel că entitatea auditată a procedat, în anul 2007-2011, la **transmiterea fără plată a unui număr de 39 autovehicule**, în condițiile în care acestea aveau o vechime de doar 5-10 ani, iar unele fac parte din categoria de mare capacitate, ca de exemplu: 1 auto Jeep Grand Cherokee, 1 auto Toyota Land Cruiser, 1 auto Nissan Terrano II, 4 auto Daewoo Leganza, 4 auto Daewoo Lublin 3.

✓ Entitatea auditată nu a utilizat prudent fondurile publice pentru parcul auto, fapt ce a condus la înființarea, menținerea și înnoirea periodică a unui parc auto numeros pentru folosința salariaților proprii și implicit, la efectuarea de cheltuieli mari atât cu achiziția autovehiculelor, cât și cu întreținerea acestora și consumul de carburanți.

III.6. Concluzii referitoare la stadiul de implementare a sistemului de control intern

Entitatea a întreprins măsuri în vederea organizării și implementării unui sistem de control intern eficient, care s-au concretizat în obținerea certificării SR EN ISO 9001:2008.

ANCOM a identificat și a planificat realizarea a 150 proceduri sau instrucțiuni de lucru, din care, **până în prezent au fost aprobate 136**, astfel că nivelul de implementare este parțial conform cu standardele cuprinse în Codul controlului intern/managerial prevăzut de OMFP nr.946/2005.

ANCOM nu a transmis către Curtea de Conturi rapoartele privind desfășurarea și realizarea programului de audit intern, aferente anilor 2010 și 2011.

III.7. Concluzii referitoare la inventarierea și evaluarea patrimoniului public și privat al statului aflat în administrarea ANCOM

Operațiunile de inventariere efectuate de entitate la finele exercițiilor financiare auditate și-au atins scopul principal, și anume acela de a se stabili situația reală a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii în vederea întocmirii situațiilor financiare anuale care trebuie să ofere o imagine fidelă a poziției financiare și a performanței entității.

Cap. IV. RECOMANDĂRI

Urmare auditului, în Raportul de audit al performanței și Procesul-verbal de constatare, anexă la acesta, au fost formulate recomandări pentru îmbunătățirea performanței activității ANCOM, remedierea deficiențelor constatate, înlăturarea abaterilor de la legalitate și regularitate, recuperarea prejudiciilor, precum și pentru respectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice, după cum urmează:

❖ Referitor la realizarea veniturilor proprii:

➤ La fundamentarea și realizarea veniturilor ANCOM, trebuie prevăzute și constituite în primul rând veniturile din tariful de monitorizare în vederea finanțării cheltuielilor administrative, urmând ca veniturile din tariful de utilizare a spectrului și tariful de utilizare a resurselor de numerotație, precum și veniturile din alte surse, să fie utilizate în completarea veniturilor din tariful de monitorizare pentru asigurarea finanțării activității ANCOM.

➤ Analizarea, din punct de vedere al oportunității și legalității, fie a menținerii caracterului de venituri proprii ale ANCOM pentru tarifele de utilizare a spectrului și de utilizare a resurselor de numerotație în integralitatea lor, fie de reglementare a acestora ca venituri ale bugetului de stat, în totalitatea lor sau parțial.

Se va analiza posibilitatea reglementării legale în ceea ce privește atragerea la bugetul de stat a unei părți din excedentul existent la finele anului.

Spre exemplu, Banca Națională a României, în conformitate cu prevederile art. 43 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, virează la bugetul statului o cotă de 80% din veniturile nete rezultate după deducerea cheltuielilor aferente exercitiului financiar și a pierderii din exercitiile precedente, rămasă neacoperită.

Având în vedere faptul că și 2013 este un an de criză și în continuare bugetul de stat are nevoie de cât mai multe resurse financiare, recomandăm ca A.N.C.O.M. împreună cu Ministerul pentru Societatea Informațională să analizeze posibilitatea ca încă din acest an A.N.C.O.M.-ul să vireze către bugetul de stat o sumă importantă din excedentul bugetar pe care îl are.

❖ **Referitor la efectuarea cheltuielilor cu bunuri și servicii:**

➤ ***În cazul cheltuielilor cu deplasările interne pentru instruirea personalului:***

✓ Conducerea ANCOM va lua toate măsurile în vederea eliminării riscurilor ca în viitor să fie efectuate cheltuieli fără bază legală, constând în servicii de team building sau altele asemenea pentru angajații entității.

✓ Conducerea ANCOM va lua toate măsurile în vederea efectuării cheltuielilor ocazionate de cursurile/instruirile interne numai în condițiile respectării principiului economicității și cu respectarea întru totul a prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor din fonduri publice.

➤ ***În cazul cheltuielilor cu consultanța*** se vor lua măsuri care să asigure buna gestiune a fondurilor publice administrate de ANCOM, prin efectuarea de cheltuieli strict necesare, precum și realizarea cu prioritate a activităților instituției de către salariații proprii.

➤ ***În cazul cheltuielilor de protocol și reprezentare:***

✓ Se vor întocmi documente justificative care să probeze realitatea serviciilor prestate în cantitatea și calitatea contractate și utilizarea bunurilor achiziționate potrivit destinației aprobate în cadrul acțiunilor de protocol;

✓ Stabilirea și aprobarea normativelor proprii de cheltuieli pentru acțiuni de protocol în strictă concordanță cu necesitățile entității și cu respectarea principiului economicității în efectuarea cheltuielilor din fonduri publice;

✓ Elaborarea unei proceduri de lucru privind organizarea, derularea acțiunilor de protocol, precum și modul de efectuare și decontare a cheltuielilor în cadrul acestora;

✓ Organizarea și conducerea evidenței cheltuielilor efectuate cu acțiunile de protocol față de bugetul estimat și aprobat pentru fiecare acțiune, la nivelul direcției organizatoare.

✓ Referitor la cheltuielile efectuate cu ocazia participării la Conferința Plenipotențiarilor (UIT) din anul 2010, de la Guadalajara - Statele Unite Mexicane, conducerea ANCOM va lua toate măsurile în vederea stabilirii întinderii și recuperării prejudiciului estimat în sumă de 98.196 lei, reprezentând cheltuieli fără bază legală constând în servicii artistice prestate efectuate cu ocazia serii festive organizată la Guadalajara, Mexic; totodată, conducerea entității va dispune măsurile necesare pentru respectarea dispozițiilor legale și a principiului economicității în efectuarea cheltuielilor cu acțiunile de protocol;

➤ ***În cazul cheltuielilor cu chiriile*** se vor lua măsuri care să asigure utilizarea economicoasă a fondurilor publice în cazul cheltuielilor cu închirierea imobilului în care își desfășoară activitatea salariații de la sediul central al ANCOM, inclusiv prin solicitarea renegocierii clauzelor contractuale.

❖ **Referitor la efectuarea cheltuielilor de capital**

În vederea asigurării transparenței procesului investițional, care se derulează din fonduri publice, se recomandă întocmirea de rapoarte trimestriale de monitorizare și transmiterea acestora către Ministerul Finanțelor Publice în conformitate cu prevederile art.44 din Legea finanțelor publice nr. 500/2002, cu modificările ulterioare.

❖ **Referitor la fundamentarea bugetelor anuale de venituri și cheltuieli**

Elaborarea riguroasă și realistă a bugetului de venituri, astfel încât acesta să ofere o imagine reală asupra rezultatelor obținute, iar prin compararea nivelurilor planificate cu cele realizate, la finalul anului să se poată determina: gradul de îndeplinire sau de neîndeplinire a indicatorilor prevăzuți în BVC, cauzele care au determinat – dacă este cazul - abaterile de la nivelul planificat și soluțiile care se impun pentru corectarea abaterilor.

❖ **Referitor la gestionarea patrimoniului ANCOM:**

✓ Luarea acelor măsuri prin care să se asigure respectarea criteriilor de eficiență, eficacitate și economicitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public în ceea ce privește dotarea cu imobile și autovehicule.

✓ Luarea de către ANCOM a măsurilor necesare în vederea clarificării situației juridice și patrimoniale a terenului din localitatea Prejmer, județul Brașov.

*

* *

Pentru valorificarea constatărilor înscrise în Raportul de audit al performanței, prin decizia emisă de Șeful Departamentului au fost dispuse măsurile pe care ANCOM trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării deficiențelor constatate și recuperării prejudiciilor.

Împotriva măsurilor dispuse prin decizie ANCOM a formulat contestație, iar Comisia de soluționare a contestațiilor a dispus, prin încheierea emisă, admiterea parțială a acesteia.

Totodată, la termenele stabilite prin decizie, ANCOM a răspuns Curții de Conturi în legătură cu demersurile inițiate în vederea ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse, astfel:

- renegocierea clauzelor în cazul contractului de închiriere a imobilului,
- analizarea deficiențelor și constatărilor rezultate în urma desfășurării misiunilor efectuate de Compartimentul de audit public intern, precum și

stadiul implementării recomandărilor – măsură comunicată a fi adusă la îndeplinire,

- emiterea deciziei Președintelui ANCOM pentru aprobarea normativelor proprii de cheltuieli privind acțiunile de protocol,
- elaborarea procedurilor operaționale privind „organizarea evenimentelor” în cazul cheltuielilor de protocol, precum și a cheltuielilor aferente acțiunilor de instruire a salariaților proprii,
- verificarea documentelor primare din perioada 2009-2012, constatându-se că nu s-au mai identificat cheltuieli reprezentând servicii de team-building înregistrate în contabilitatea entității,
- revizuirea contractelor privind asistența juridică.

Modul de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse urmează a fi verificat de către Departamentul XI din cadrul Curții de Conturi cu ocazia misiunii de audit financiar ce se va desfășura în anul 2013.